

Raadsstuk

Onderwerp: Bestuursrapportage 2013-1

Reg.nummer: 2013/158337

1. Inleiding

Vaststelling van deze eerste bestuursrapportage inclusief de financiële gevolgen daarvan voor de begroting 2013 (3^e suppletoire begrotingswijziging 2013), is een bevoegdheid die is voorbehouden aan uw Raad.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. de bestuursrapportage 2013-1 en de daaruit voortvloeiende wijzigingen vast te stellen en deze financieel-technisch te verwerken in de begroting 2013 (door middel van de 3^e begrotingswijziging 2013)
2. Het college stelt de Raad voor de reserve ISV op te heffen en de middelen te storten in drie nieuw te vormen reserves; Wonen, Milieu en Leefomgeving, volgens de verdeling opgenomen in paragraaf 2.8 van de bestuursrapportage 2013-1.
3. Het college stelt de raad voor om de garantietoeslag eenoudergezinnen uit de bijzondere bijstand af te schaffen met ingang van 1 juli 2013.

3. Beoogd resultaat

In deze bestuursrapportage worden afwijkingen ten opzichte van de begroting 2013 (inclusief de wijzigingen uit 1^e en 2^e suppletoire begrotingswijziging) in beeld gebracht. De uitkomst van deze rapportage geeft een indicatie van het rekeningresultaat 2013.

Het nadelig effect van deze bestuursrapportage 2013-1 voor de begroting 2013 bedraagt €2,475 miljoen. In dit raadsvoorstel wordt het begrotingseffect gemeld en wordt niet ingegaan op de hoofdlijnen van de bestuursrapportage 2013-1. Deze zijn opgenomen in de bestuursrapportage zelf bij de samenvatting in hoofdstuk 1. Een nadere toelichting op de afwijkingen per programma treft u aan in hoofdstuk 2.

De financiële effecten voor de begroting 2013 worden verwerkt in de 3^e begrotingswijziging 2013, die onderdeel uitmaakt van deze bestuursrapportage (zie bijlage 3 van deze rapportage).

4. Argumenten

Zie bestuursrapportage 2013-1.

5. Kanttekeningen

Zie bestuursrapportage 2013-1.

6. Uitvoering

Zie bestuursrapportage 2013-1.

7. Bijlagen (ter inzage)

Zie bestuursrapportage 2013-1.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. de bestuursrapportage 2013-1 en de daaruit voortvloeiende wijzigingen vast te stellen en deze financieel-technisch te verwerken in de begroting 2013 (door middel van de 3^e begrotingswijziging 2013)
2. Het college stelt de Raad voor de reserve ISV op te heffen en de middelen te storten in drie nieuw te vormen reserves; Wonen, Milieu en Leefomgeving, volgens de verdeling opgenomen in paragraaf 2.8 van de bestuursrapportage 2013-1.
3. Het college stelt de raad voor om de garantietoeslag eenoudergezinnen uit de bijzondere bijstand af te schaffen met ingang van 1 juli 2013.

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter

Bestuursrapportage 2013-1

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING EN LEESWIJZER.....	5
1.1	Samenvatting.....	5
1.2	Leeswijzer	7
2.	FINANCIËLE AFWIJKINGEN BEGROTING 2013.....	8
2.1	Programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving	9
2.2	Programma 3 Zorgzame samenleving	10
2.3	Programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling	11
2.4	Programma 5 Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	12
2.5	Programma 7 Werk en inkomen.....	14
2.6	Programma 9 Kwaliteit Fysieke Leefomgeving	15
2.7	Programma 10 Financiën / Algemene dekkingsmiddelen	16
2.8	Neutrale financiële afwijkingen	19
2.9	Overige financiële afwijkingen	24
2.10	Samenvatting financiële afwijkingen	26
3.	ACTUALISATIE RISICO'S.....	29
4.	BEZUINIGINGEN.....	31
5.	EXTERNE INHUUR	33
6.	VOORTGANG GROTE PROJECTEN.....	34
7.	VOORTGANG AANBEVELINGEN ACCOUNTANT EN REKENKAMERCOMMISSIE 2010 EN 2011	43
	BIJLAGE 1: OVERZICHT OPENSTAANDE MOTIES, AMENDEMENTEN EN TOEZEGGINGEN	71
	BIJLAGE 2: 3E SUPPLETOIRE BEGROTING 2013.....	72

1. Inleiding en leeswijzer

1.1 Samenvatting

In de bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd over de financiën in het lopende begrotingsjaar. De rapportage geeft een vooruitblik van de te verwachten realisatie over het gehele jaar. Over de realisatie van voorgenomen beleid rapporteren wij bij de 2^e bestuursrapportage 2013.

In onderstaande tabel melden wij de financiële afwijkingen ten opzichte van de door de raad vastgestelde begroting 2013. In de toelichting bij de programma's (deel 2 van deze rapportage) laten wij de structurele doorwerking van deze afwijkingen zien. Het totaal van deze afwijkingen wordt meegenomen in de Kadernota 2013 voor de actualisering van het meerjarenbeeld 2013-2018.

In de laatste paragraaf van hoofdstuk 2 worden alle afwijkingen in een totaaloverzicht gemeld.

bedragen x € 1.000

	Omschrijving	2013
a	Programmabegroting 2013-2017	0 v
b	Wijzigingen 2013 uit bestuursrapportage 2012-2	333 n
c	Wijzigingen 2013 in 3e financiële bijstelling 2012	190 n
d	Wijzigingen in deze bestuursrapportage 2013-1	2.475 n
e	Begrotingsuitkomst na vaststellen bestuursrapportage 2013-1	2.998 n

Toelichting bij resultaat:

- Het startpunt 2013 is de op 8 november 2012 vastgestelde Programmabegroting 2013-2017 (zie pagina 31).
- Op 1 november 2012 is de 2^e bestuursrapportage 2012 vastgesteld. De structurele doorwerking van de wijzigingen uit deze rapportage hebben een nadelig effect van € 333.000 in 2013 (zie pagina 4 van de 2^e bestuursrapportage 2012).
- Op 20 december 2012 is de 3^e Financiële bijstelling 2012 vastgesteld. De structurele doorwerking van de wijzigingen uit deze rapportage hebben een nadelig effect van € 190.000 in 2013 (zie pagina 4 van de 3^e financiële bijstelling 2012).
- De wijzigingen in deze bestuursrapportage worden in hoofdstuk 2 toegelicht.

Er zijn nog veel begrotingsmutaties. Voor een deel veroorzaakt door nieuwe omstandigheden, voor een deel veroorzaakt vanuit het steeds verder op orde brengen van de begroting.

Het resultaat van de wijzigingen in deze bestuursrapportage (onderdeel e) wordt in onderstaand overzicht verklaard aan de hand van de voornaamste verbeteringen en verslechtingen.

Prg. nr	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1 miljoen; v (-) is positief; n is nadelig)					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
2	Bouwleges	1,2 n	1 n				
2	VRK correctie	0,1 n	0,2 n	0,2 n	0,3 n	0,5 n	0,5 n
5	Vastgoed	1 n					
5	Sloop Floris van Adrichemlaan	0,5 n					
5	Asbestsanering Koningstein	0,3 n					
9	BodemBDU correctie	0,3 n	0,3 n	0,3 n	0,3 n	0,3 n	0,3 n
10	Algemene Uitkering	0,3 n	0,5 n	-1,4 v	-1 v	-0,9 v	-0,9 v
10	Vervallen dotaties voorzieningen	-0,8 v	-0,8 v	-0,8 v	-0,8 v	-0,8 v	-0,8 v
10	Haarlemse belastingvoorstellen (per saldo)	-0,6 v	-0,6 v	-0,6 v	-0,6 v	-0,6 v	-0,6 v
	Overige afwijkingen per saldo	0,2 n	-0,2 v	-0,2 v	-0,2 v	-0,3 v	-0,3 v
	Totaal	2,5 n	0,4 n	-2,5 v	-2 v	-1,8 v	-1,8 v

Het nadelige effect in de jaren 2013 en 2014 wordt grotendeels verklaard door de negatieve bijstelling van de bouwleges. Het incidenteel aframen van de bouwleges is een verwachting waarbij wij willen opmerken dat een inschatting lastig te maken is.

Voor een toelichting op deze posten wordt verwezen naar genoemde programma's in hoofdstuk 2 van deze bestuursrapportage.

Compenserende maatregelen 3e Financiële bijstelling 2012

Het college heeft besloten om de nadelen uit de 3e financiële bijstelling 2012 te compenseren met aanvullende bezuinigingen en deze nadelen te verdelen over de hoofdafdelingen. Het te compenseren bedrag bedraagt voor 2013 € 532.000 en vanaf 2014 structureel € 302.000. De compenserende maatregelen zijn in deze bestuursrapportage verwerkt op de programma's 7, 9 en 10.

1.2 Leeswijzer

Voor de herkenbaarheid van de informatie is de indeling van de bestuursrapportage gelijk aan de begroting. In hoofdstuk 2 wordt per programma gerapporteerd over de financiële afwijkingen. Hoofdstuk 3 bevat een actualisatie van de risico's. In hoofdstuk 4 en 5 wordt gerapporteerd over de bezuinigingen respectievelijk externe inhuur. Hoofdstuk 6 en 7 bevatten de voortgang van grote projecten en van de aanbevelingen van de accountant en rekenkamercommissie.

Tevens is een aantal bijlagen bijgevoegd:

- Bijlage 1 geeft een actueel overzicht van het proces moties, amendementen en toezeggingen.
- Bijlage 2 bevat de 3^e suppletoire begrotingswijziging voor het begrotingsjaar 2013.

De bijlage met een overzicht van aan- en verkopen onroerend goed gemeente is niet opgenomen omdat er nog geen aan- en verkopen zijn geweest in 2013.

3^e suppletoire wijziging begroting 2013

Uit deze bestuursrapportage vloeit een wijziging van de begroting 2013 voort. Hierin worden alle voorgestelde wijzigingen uit deze rapportage en reeds genomen besluiten van de gemeenteraad op de juiste wijze administratief verwerkt. Deze 3^e suppletoire begrotingswijziging maakt onderdeel uit van de bestuursrapportage (zie bijlage 2) en zal gelijktijdig met de bestuursrapportage in de raadsvergadering van 27 juni 2013 worden vastgesteld.

2. Financiële afwijkingen begroting 2013

In dit hoofdstuk wordt volgens het stramien van de programma's in de begroting inzicht gegeven in de financiële afwijkingen.

De financiële effecten zijn per programma in een overzicht samengevat. In dat overzicht zijn ook de structurele effecten te zien. Deze structurele effecten zijn ook in de kadernota 2013 verwerkt. Onder ieder samenvattend overzicht per programma worden de financiële afwijkingen toegelicht. Aan het einde van de beleidsvelden worden alle afwijkingen nog eens in een totaaloverzicht samengevat. Alleen die programma's zijn opgenomen waar afwijkingen zijn.

In paragraaf 2.8 zijn neutrale afwijkingen opgenomen die geen effect hebben op het saldo maar wel een bestuurlijke boodschap. Deze worden afzonderlijk onder de tabel toegelicht.

In paragraaf 2.9 zijn de overige neutrale afwijkingen opgenomen die geen bestuurlijke boodschap hebben en enkele wijzigingen kleiner dan € 50.000. Deze wijzigingen worden niet afzonderlijk toegelicht.

2.1 Programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving

Commissie:	Bestuur
(Coördinerende) portefeuille(s):	Openbare orde en veiligheid
Hoofdafdeling(en):	Veiligheid, vergunningen en handhaving

2.1.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
2	02.02.02 Meerjarenraming VRK	81 n	215 n	228 n	348 n	540 n	482 n
2	02.03.01 Extra Leges inkomsten APV	-63 v					
2	02.03.01 Lagere opbrengsten Bouwleges	1.170 n	1.000 n				
	Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves						
	Geen.						
	Totaal programma 2	1.188 n	1.215 n	228 n	348 n	540 n	482 n

Toelichting op afwijkingen:

Taakstelling Verbonden Partij Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Het Algemeen Bestuur van de VRK heeft eerder besloten tot een bezuiniging van 10% van de gemeentelijke bijdragen. In de bezuinigingsvoorstellen van Haarlem is in het cluster subsidies en verbonden partijen besloten tot een bezuiniging van 15% op de bijdragen aan verbonden partijen. Het voordeel als gevolg van lagere kosten inzake functioneel leeftijdsontslag (FLO) van medewerkers van de VRK wordt gebruikt om de Haarlemse bezuinigingstaakstelling op de verbonden partij VRK in te vullen. Dit voordeel is in de 2e bestuursrapportage 2012 gemeld en abusievelijk niet in mindering gebracht op de taakstelling van de VRK maar als voordeel verwerkt in de meerjarenraming van Haarlem. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Extra legesinkomsten Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

De afgelopen 2 jaar is gebleken dat er hogere baten zijn gerealiseerd op het product Wonen voor de leges op de leegstandsvergunning en de tijdelijke verhuur. Dit wordt ingegeven door de slechte economische situatie in de woonmarkt waardoor verhuur van de woning een tijdelijke oplossing biedt. Het incidentele voordeel bedraagt € 33.000.

Op de APV producten heeft een toename op de baten te maken met het invoeren van een legestartief op APV producten waarvan in voorgaande jaren geen leges werden gevraagd zoals de evenementenvergunningen en vergunningen inzake de Drank-en Horeca. Vanwege de verwachting dat de wetgeving op het gebied Drank en Horeca het komende jaar nog gaat wijzigen zal dit voordeel van € 30.000 als incidenteel worden beschouwd. Het totale incidentele voordeel bedraagt € 63.000.

Minder baten bouwleges

Door afname van het aantal toekomstige bouwprojecten dient rekening te worden gehouden met een daling van de bouwleges met € 1,17 miljoen ten opzichte van de begroting van € 3,6 miljoen. Met name de ontwikkeling in de bouwprojecten met een bouwsom van groter dan € 1 miljoen is daar debet aan. In kleinere aanvragen is de aanwas stabiel en zelfs licht stijgend. Dit effect geeft niet de compensatie voor het wegvallen van een aantal grote projecten. De woningcorporaties en projectontwikkelaars zijn terughoudend met het starten van nieuwe initiatieven. De verminderde baten zijn voor € 1 miljoen in 2013 en 2014 conform de hiervoor vastgestelde systematiek van de meerjarenraming. Wij gaan er vanuit dat de daling tijdelijk is, dit blijft echter lastig in te schatten.

2.2 Programma 3 Zorgzame samenleving

Commissie:	Samenleving
(Coördinerende) portefeuille(s):	Maatschappelijke ontwikkeling
Hoofdafdeling(en):	Stadszaken en Dienstverlening

2.2.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
3	03.02.01	Toenemende vraag naar collectief vervoer WMO voorzieningen.	935 n	712 n	712 n	712 n	712 n	712 n
3	03.04.01	Lijkschouwingen	60 n	60 n	60 n	60 n	60 n	60 n
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves								
3	03.02.01	Onttrekking reserve Wmo collectief vervoer WMO voorzieningen	-935 v	-712 v	-712 v	-712 v	-712 v	-712 v
Totaal programma 3			60 n	60 n	60 n	60 n	60 n	60 n

Toelichting op afwijkingen:

Toenemende vraag naar collectief vervoer (Wmo voorzieningen)

In 2011 en 2012 is geconstateerd dat de vraag naar collectief vervoer binnen de WMO voorzieningen sterk is toegenomen. Dat heeft geleid tot begrotingsmutaties van respectievelijk € 500.000 in 2011 en € 1.073.000 in 2012. De werkelijke kosten waren in beide jaren hoger dan de aangepaste begroting. In de eerste twee maanden van 2013 zien we weliswaar een stabilisatie van de kosten, maar wel op het hoge niveau van november 2012. Als de vraag naar collectief vervoer uit januari en februari jl. representatief is voor de rest van het jaar zal het budget wederom niet voldoende zijn en een tekort veroorzaken van (naar schatting) € 935.000 aan het einde van 2013. De vraagontwikkeling en de budgettaire consequenties zijn zorgwekkend.

Met de deelnemende gemeenten en de provincie Noord Holland is een notitie Besparingsmogelijkheden in de maak. Er zal een grondige analyse worden gemaakt waar deze groei vandaan komt en of deze structureel is.

Met het collegevoorstel en vóór de tweede bestuursrapportage moet duidelijk zijn of er besparingsmogelijkheden zijn binnen de voorziening zelf, of dekking kan worden gevonden binnen overige WMO voorzieningen of (worst case scenario) dat zelfs geen van beiden mogelijk zijn.

Onttrekking WMO-reserve

De WMO reserve is gecreëerd om mogelijke overschotten bestemd te reserveren om toekomstige mogelijke tekorten op te vangen. Hier wordt ook wel gesproken van een 'hek' om de WMO voorziening. Wat bestemd is voor de WMO moet worden besteed aan de WMO. Daarnaast heeft de reserve een tweede functie gekregen, namelijk die van bekostiging van de transitie naar het Sociaal Domein. Duidelijk is wel dat beide functies de WMO reserve versneld zullen uitputten.

Lijkschouwingen

GGD Kennemerland voert de taak *gemeentelijk lijkschouwer* uit voor de gemeente. De kosten hiervoor werden tot 2013 voor een substantieel deel gedekt uit het contract dat de GGD heeft met de Politie Zuid-Kennemerland. Met de komst van de nieuwe regio-indeling bij de politie heeft de GGD het contract herzien waarbij de kosten voor lijkschouwingen niet meer zijn opgenomen, immers het betreft een gemeentelijke taak. Eventuele kosten worden door de GGD voortaan bij de gemeente in rekening gebracht. Het benodigde budget van € 60.000 is gebaseerd op het aantal te verwachten lijkschouwingen.

2.3 Programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling

Commissie:	Samenleving
(Coördinerende) portefeuille(s):	Onderwijs, jeugd, sport en welzijn
Hoofdafdeling(en):	Stadszaken

2.3.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
4	04.02.01	Landelijke indexering leerlingenvervoer	76 n					
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves						
		Geen.						
		Totaal programma 4	76 n	0 v	0 v	0 v	0 v	0 v

Toelichting op afwijkingen:

Landelijke indexering leerlingenvervoer

De gemeente is contractueel verplicht de prijsverhoging van de vervoerder op basis van de NEA-indexering aan hen te vergoeden. De verhoging is in 2013 6,5%. Gezien de lopende aanbesteding van het leerlingenvervoer zal dit bedrag incidenteel opgenomen worden.

2.4 Programma 5 Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling

Commissie:	Ontwikkeling
(Coördinerende) portefeuille(s):	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
Hoofdafdeling(en):	Stadszaken

2.4.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
5	05.04.01	Onderzoekskosten en uitvoering asbestsanering Koningstein	285 n					
5	05.04.01	Sloop Floris van Adrichemlaan	530 n					
5	05.04.01	Opbrengst verkopen vastgoed	1.000 n					
5	05.04.02	Correctie Grondexploitaties jaarschijf 2013	200 n					
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves						
		Geen						
		Totaal programma 5	2.015 n	0 v	0 v	0 v	0 v	0 v

Toelichting op afwijkingen:

Asbest Koningstein

Als gevolg van de geconstateerde asbestproblematiek op Koningstein wordt een noodzakelijk vervolgonderzoek naar asbest uitgevoerd. De onderzoekskosten bedragen € 50.000.

De asbestsaneringskosten bedragen € 235.000 en dienen, vanwege het feit dat de asbestconstatering een calamiteit is, zo snel mogelijk te worden uitgevoerd. NB: Per 1 juli 2013 wijzigt het asbestsaneringsregime en wordt sanering fors duurder; naar schatting circa € 450.000. Verkoop inclusief asbestsanering levert naar verwachting wel een hogere opbrengst op.

Sloop Floris van Adrichemlaan

Aan de Floris van Adrichemlaan 1 staat een schoolgebouw dat in gebruik is geweest door onder andere het Damiatecollege. Het juridisch eigendom was in bezit van Dunamare, het economisch eigendom is van de gemeente. Het gebouw is eind december (BIS 2012 / 473521) overgedragen aan de gemeente omdat het niet meer gebruikt wordt.

De gemeente is verantwoordelijk voor overgedragen schoolgebouwen. Het pand staat leeg en verkeert bouwkundig in slechte staat. Het gebouw is slecht geïsoleerd en er is asbest aanwezig. In de gebiedsvisie van Boerhaavewijk staat dat de locatie waar de school zich op bevindt samen met de locatie van de Boerhaavekliniek getransformeerd moet worden zodat de entree van de wijk verbetert en intensiever benut kan worden. De sloop van de school is de eerste aanzet naar die ontwikkeling.

Opgemerkt dient te worden dat op deze locatie een opbrengstverplichting rust. Deze verplichting komt voort uit het dekkingsvoorstel voor nieuwbouw van de twee VMBO scholen (oost en west).

Het college stelt de Raad voor in te stemmen met de sloop en een budget van € 530.000 te verlenen voor verwijdering van de opstallen en om het terrein tijdelijk in te richten.

Opbrengst verkopen vastgoed

In de begroting zijn opbrengsten geraamd uit de verkoop – door middel van een onttrekking aan de reserve vastgoed - van gemeentelijk vastgoed. Door het ongunstige economische klimaat is de verwachting dat deze opbrengsten niet op korte termijn gerealiseerd kunnen worden doordat er geen vraag is. Derhalve moet de netto opbrengst voor 2013 worden teruggedraaid, wat een incidenteel nadeel betekent van € 1 miljoen.

Correctie Grondexploitatie begroting jaarschijf 2013

Alle kosten die te maken hebben met grondexploitatie worden geactiveerd onder voorraad gronden, en zitten daarom budgetneutraal in de begroting verwerkt. Wel is een saldo begroot voor de toevoeging voorziening toekomstige verliezen. Hiervan is begrotingstechnisch echter € 200.000 onterecht ook toegevoegd aan de voorraad gronden. Dit wordt hiermee gecorrigeerd.

2.5 Programma 7 Werk en inkomen

Commissie:	Samenleving
(Coördinerende) portefeuille(s):	Sociale zaken
Hoofdafdeling(en):	Sociale Zaken en werkgelegenheid

2.5.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
7	07.01.01	Nabetaling Participatiebudget 2008	-148 v					
7	07.01.03	Herstructurering Paswerk	200 n					
7	07.03.02	Afschaffen garantietoeslag eenoudergezinnen	-15 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves						
		Geen						
		Totaal programma 7	37 n	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v

Toelichting op afwijkingen:

Nabetaling Participatiebudget budget werkdeel 2008

De gemeente Haarlem heeft in 2009 een bedrag aan het ministerie betaald als gevolg van onzekerheden in de jaarrekening van 2008 inzake het Werkdeel (thans Participatiebudget). De gemeente is in 2010 in bezwaar gegaan tegen dit besluit van de staatssecretaris. Dit bezwaar is door het ministerie ongegrond verklaard. Het ingestelde beroep door de gemeente bij de rechtbank is tevens ongegrond verklaard. De Centrale Raad van Beroep heeft in hoger beroep de gemeente gedeeltelijk in het gelijk gesteld en de staatssecretaris opgedragen een bedrag van € 147.665 aan de gemeente te betalen. Dit bedrag wordt als incidenteel voordeel opgenomen.

Herstructurering Paswerk

Door het uitstel van de wet Werken naar vermogen, en het nog niet beschikbaar zijn van de concept-Participatiewet, is er nog geen beroep gedaan op de reserve voor de herstructurering van Paswerk. Om die reden is in de kadernota 2013 voorgesteld deze reserve met een saldo van € 1.024.000 op te heffen. De voorbereiding van de uitwerking van scenario's voor Paswerk in het kader van deze wet zijn wel al gestart. Na de zomer zal extra inzet op deze voorbereiding moeten worden gepleegd. Wij verwachten dat hiervoor in 2013 een bedrag van € 200.000 nodig zal zijn.

Afschaffen garantietoeslag eenoudergezinnen (compensatie 3e financiële bijstelling 2012)

Het college heeft besloten om de nadelen uit de 3e financiële bijstelling 2012 te compenseren met aanvullende bezuinigingen en deze nadelen te verdelen over de hoofdafdelingen. Voor de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid komt dit neer op € 27.000 structureel.

Om aan deze aanvullende bezuiniging te voldoen stelt het college de raad voor om de garantietoeslag eenoudergezinnen uit de bijzondere bijstand af te schaffen met ingang van 1 juli 2013. Deze regeling houdt het volgende in:

Een alleenstaande ouder ontvangt vanaf het moment dat het jongste kind 18 jaar is geworden een bijstandsuitkering gebaseerd op de norm van een alleenstaande en niet meer gebaseerd op de norm voor een alleenstaande ouder. Dit betekent een inkomensterugval voor de ouder. Deze garantietoeslag kent een duur van 12 maanden en dient ervoor om het eerste jaar de inkomensterugval gedeeltelijk te compenseren.

Met deze bezuiniging komt deze regeling te vervallen. Dit betekent een structureel voordeel vanaf 2014 van € 30.000. In 2013 betekent dit een incidenteel voordeel van € 15.000. Voorgesteld wordt om deze regeling per 1 juli 2013 af te schaffen.

2.6 Programma 9 Kwaliteit Fysieke Leefomgeving

Commissie:	Beheer
(Coördinerende) portefeuille(s):	Beheer en onderhoud openbare ruimte
Hoofdafdeling(en):	Wijkzaken en Stadszaken

2.6.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
9	09.01.06	Decentralisatieuitkering bodem	265 n	265 n	265 n	265 n	265 n	265 n
9	09.02.01	Compenserende maatregelen derde financiële bijstelling 2012	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v
9	09.02.05	Kosten gladheidbestrijding	190 n					
9	09.03.01	Haarlemse belastingvoorstellen 2013 Rioolheffing	29 n	29 n	29 n	29 n	29 n	29 n
9	09.05.01	Haarlemse belastingvoorstellen 2013 dotatie VZ dubieuze debiteuren	200 n	200 n	200 n	200 n	200 n	200 n
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves						
		Geen.						
		Totaal programma 9	644 n	454 n	454 n	454 n	454 n	454 n

Toelichting op afwijkingen:

Bijdrage bodemsanering voortaan in Doel Uitkering Bodem

In 2010 is de specifieke uitkering van € 265.000 van het rijk omgezet in een decentralisatie uitkering. In 2010 is het Bodemprogramma 2010-2014 (BIS 2010/372236) vastgesteld waarbij de specifieke uitkering niet structureel is afgeaamd.

Compenserende maatregel 3e Financiële bijstelling 2012

De overschrijding naar aanleiding van de 3e financiële bijstelling 2012 dient in 2013 gedekt te worden. Voorgesteld wordt deze in 2013 éénmalig te dekken uit de beheer en onderhoudsbegroting. Dit heeft wel tot gevolg dat het achterstallig onderhoud met dit bedrag in 2013 niet ingelopen kan worden. Vanaf 2014 wordt voorgesteld dit bedrag structureel te dekken uit de post kleine investeringen.

Kosten gladheidbestrijding

In de begroting is voor gladheidbestrijding rekening gehouden met een bedrag van € 190.000. Gedurende de eerste 2 maanden van 2013 is er veelvuldig door Spaarnelanden voor de gladheidsbestrijding uitgerukt. Op basis van de cijfers van januari en februari 2013 is vastgesteld dat de begroting wordt overschreden.

Haarlemse belastingvoorstellen 2013

In de raadsvergadering van 20 december 2012 zijn de Haarlemse belastingvoorstellen 2013 vastgesteld (BIS 2012/397513). De financiële effecten worden via deze bestuursrapportage in de begroting verwerkt. Op programma 9 worden de baten riolering met € 29.000 verlaagd. Aan de voorziening dubieuze debiteuren (belastingen) wordt € 200.000 toegevoegd. De belastingvoorstellen 2013 hebben op programma 10 een voordelig effect van € 893.000. Per saldo is het budgettaire effect van de belastingvoorstellen € 664.000 voordelig.

2.7 Programma 10 Financiën / Algemene dekkingsmiddelen

Commissie:	Bestuur
(Coördinerende) portefeuille(s):	Financiën en personeel
Hoofdafdeling(en):	Concernstaf en Middelen en Services

2.7.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
10	10.01.01	Herberekening algemene uitkering	309 n	473 n	-1.366 v	-982 v	-936 v	-936 v
10	10.01.01	Verrekening Rijk AU jaar 2012	-81 v					
10	10.01.03	Extra dividend SRO	-485 v					
10	10.01.04	Aframen stelpost algemene uitkering GBA	97 n					
10	10.01.05	Verhoging premie ABP	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n
10	10.01.05	Voormalig personeel - WIW toevoeging	63 n	68 n	68 n	6 n		
10	10.01.05	Verhuizing Koningstein en Jansstraat	110 n					
10	10.01.05	Inhuur Haarlem presteert beter	1.350 n					
10	10.01.05	Vacatureruimte dekking Haarlem presteert beter	-200 v					
10	10.01.05	Dekking bestaande budgetten Haarlem presteert beter	-300 v					
10	10.01.05	Vervallen dotatie aan voorziening bovenformatieven	-746 v	-746 v	-746 v	-746 v	-746 v	-746 v
10	10.01.05	Vervallen dotatie aan voorziening wachtgeld raadsleden	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v
10	10.01.05	Compenserende maatregelen 3e financiële bijstelling 2012	-154 v	-154 v	-154 v	-154 v	-154 v	-154 v
10	10.01.05	Comp.maatregelen 3e financiële bijstelling 2012 energieksoten	-95 v					
10	10.01.05	Comp.maatregelen 3e financiële bijstelling 2012 beveiliging	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v
10	10.01.05	Comp.maatregelen 3e financiële bijstelling 2012 stadskrant	-135 v					
10	10.02.01	Lagere baten uit precario kabels en leidingen	220 n	111 n	111 n	111 n	111 n	111 n
10	10.02.01	Haarlemse belastingvoorstellen 2013	-893 v	-893 v	-893 v	-893 v	-893 v	-893 v
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves						
10	10.02.01	Lagere storting precario in reserve beheer en onderhoud	-111 v	-111 v	-111 v	-111 v	-111 v	-111 v
10	10.01.05	Organisatiefrictie - onttrekking	-458 v					
		Totaal programma 10	-1.519 v	-1.262 v	-3.101 v	-2.779 v	-2.739 v	-2.739 v

Toelichting op afwijkingen:

Herberekening algemene uitkering

Naar aanleiding van de september- en decembercirculaire gemeentefonds 2012 is de algemene uitkering herberekend. De wijzigingen die betrekking hebben op doeluitkeringen en taakmutaties zijn verwerkt in paragraaf 2.8 neutrale wijzigingen.

Verrekening Rijk algemene uitkering jaar 2012

Er heeft een verrekening plaatsgevonden voor de algemene uitkering over jaar 2012.

Extra dividend SRO

In de vergadering van aandeelhouders van SRO is besloten over de jaarrekening en uit te keren dividend. Het resultaat over 2012 is € 1.503.783. Het voorstel van directie en RvC om € 1.369.607 uit te keren aan de aandeelhouders is overgenomen. Dat betekent € 684.803 voor Haarlem, een voordeel van € 484.803 ten opzichte van € 200.000 aan geraamd dividend in begroting 2013.

Stelpost Gemeentelijk Basis Administratie (GBA)

In de junicirculaire 2012 is een korting op de algemene uitkering verwerkt voor modernisering van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Omdat onduidelijk was of deze korting gecompenseerd kon worden door verlaging van de uitgaven voor GBA is een stelpost gevormd. De korting op de algemene uitkering heeft echter alleen betrekking op de

financieringsconstructie van de landelijke ondersteuning van gemeenten door het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) en kan niet worden doorberekend in de lasten. De stelpost komt daarom te vervallen en leidt tot een incidenteel nadeel van € 97.000.

Premiestijging ABP

De sociale lasten zijn in 2013 gestegen. Deze stijging betekent een toename van de totale loonsom met 0,25% oftewel € 150.000.

Voormalig personeel - WIW toevoeging

De loonkostensubsidies Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW) wordt afgebouwd en de nog lopende WIW-aanstellingen worden beëindigd. Voor 6 personen is een ontslagtraject wegens reorganisatie ingezet met ingang van 1 januari 2012. De verplichte herplaatsingstermijn van 12 maanden liep op 1 januari 2013 af. Voor géén van de mensen is het gelukt een reguliere baan te verkrijgen, zodat nu het ontslag ook werkelijkheid wordt (Ontslag mag niet met terugwerkende kracht worden gegeven) en één van deze WIW-ers is arbeidsongeschikt geworden. De kosten van de WW-uitkeringen van 2013 t/m 2016 bedragen totaal € 205.000. (Voor genoemde jaren achtereenvolgens € 63.000, € 68.000, € 68.000 en € 6.000.) Voorgesteld wordt om de begrotingspost voormalig personeel aan te passen.

Verhuizing Koningstein en Janstraat

Door de ontdekking van niet hecht gebonden asbestvezels op de plafondplaten en het daardoor uit moeten zetten van de luchtbehandeling en verwarming moest op zeer korte termijn verhuizing van ambtenaren geregeld worden naar Klein Heiligland 84 en Janstraat 50. De bijbehorende éénmalige kosten bedragen € 110.000.

Inhuur ten behoeve van Haarlem presteert beter

Het verbeterprogramma is door het college in 2012 ingezet om zichtbare resultaten te laten zien in de bedrijfsvoering. Gedurende 2013 zal de focus van de externe inhuur verschuiven van het op orde brengen van processen naar het opleiden en inbedden in de organisatie. De inzet voor 2013 wordt geraamd op in totaal € 1,5 miljoen inhuur. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de aanbevelingen uit de managementletter van PWC en krijgt de ontwikkeling van de pentagoon in 2013 gestalte.

De inhuur wordt voor een deel gedekt uit bestaande budgetten. Daarnaast wordt een onttrekking van € 458.000 aan de reserve organisatiefricties gedaan en zal de vrijval van de voorziening boventalligen worden aangewend.

Vrijval diverse HRM voorzieningen

Bij het opstellen van de jaarrekening 2012 is gebleken dan enkele voorzieningen niet voldeden aan wet- en regelgeving.

Vervallen dotatie voorziening wachtgeld raadsleden

De voorziening rechtspositie raadsleden werd in het verleden als egalisatievoorziening gebruikt. Dit is in strijd met regelgeving, daarom wordt vanaf 2014 in een keer de gehele voorziening geraamd voor de betreffende periode. Deze wordt bij de begroting 2014-2018 gevormd, hiervoor treft u een voorstel in de kadernota 2013.

Vervallen dotatie voorziening bovenformatieven

Met ingang van 2013 wordt een deel van de salarislasten van bovenformatieve medewerkers in de loonsom geraamd. Hierdoor kan de structurele dotatie aan de voorziening bovenformatieven vervallen. Daar staat tegenover dat er voor 2014 extra salarislasten worden verwacht voor de bovenformatieve medewerkers, hiervoor treft u een voorstel in de kadernota 2013.

Lagere baten uit precario kabels en leidingen

Naar aanleiding van een bezwaarschrift van Liander over 2012 is het aantal strekkende meters kabels en leidingen herberekend. De opbrengst over 2012 en volgende jaren dient hierdoor met € 109.000 verlaagd te worden. Hiermee is geen rekening gehouden, dus het nadeel komt ten laste van 2013. De structurele doorwerking vanaf 2013 bedraagt € 111.000 nadelig. Het totale nadeel in 2013 bedraagt derhalve € 220.000. Aangezien deze opbrengst wordt gestort in de reserve beheer en onderhoud, betekent dat ook de toevoeging vanaf 2013 met € 111.000 wordt verlaagd. Per saldo resteert een incidenteel nadeel van € 109.000.

Compenserende maatregelen 3^e Financiële bijstelling 2012-3

Het college heeft besloten om de nadelen uit de 3e financiële bijstelling 2012 te compenseren met aanvullende bezuinigingen en deze nadelen te verdelen over de hoofdafdelingen. Deze compensatie is deel verwerkt door het verlagen van diverse afdelingsbudgetten (€ 154.000).

Dekking hogere energiekosten (M&S)

Na ontvangst van de eindafrekening 2012 eind eerste kwartaal 2013, blijken de elektra kosten vorig jaar dusdanig hoog te zijn geweest, dat een compensatie van de taakstelling 2012 op de elektrakosten niet mogelijk is. De compensatie op de gaskosten is wel mogelijk.

Dekking hogere kosten beveiliging

In 2013 en verdere jaren worden de beveiligingskosten gereduceerd door de inzet van minder beveiligingspersoneel. Daarnaast wordt vanaf 2013 een deel van de beveiligingskosten inmiddels doorbelast aan de Brede Centrale Toegang.

Dekking hogere kosten Stadskrant

De Stadskrant is voor 2012 begroot op € 45.000, de overschrijding bedraagt € 135.000. In 2008 is het budget van de stadskrant met 4/5e verminderd, zonder dat de prestatie is vervallen of veranderd. Vanaf die tijd wordt er via de bestuursrapportages steeds extra geld gevraagd om de kosten te kunnen dekken. Er is geen structurele oplossing gezocht, omdat met de komst van de nieuwe website de krant in een digitale vorm kan worden omgezet. Dit heeft nog niet plaatsgevonden om de volgende redenen:

- In verband met juridische bezwaren is het nog niet mogelijk om de gemeentelijke mededelingen enkel op de website te plaatsen; en
- De huidige website leent zich onvoldoende voor digitale communicatie.

Einde 2013 heeft de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) een digitale voorziening beschikbaar waar gemeentelijke mededelingen op gepubliceerd kunnen worden; tevens is dan de nieuwe website gerealiseerd, waardoor gebiedsgerichte communicatie en berichtgeving beter mogelijk wordt. Het bij de 3^e Financiële bijstelling 2012 toegekende aanvullende budget dient in 2013 als taakstelling te worden gecompenseerd.

Haarlemse belastingvoorstellen 2013

In de raadsvergadering van 20 december 2012 zijn de Haarlemse belastingvoorstellen 2013 vastgesteld (BIS 2012/397513). De financiële effecten worden via deze bestuursrapportage in de begroting verwerkt. De belastingvoorstellen 2013 hebben op programma 10 een voordelig effect van € 893.000 hoofdzakelijk op de opbrengst OZB. Op programma 9 is een nadeel van € 229.000 verwerkt. Per saldo is het budgettaire effect van de belastingvoorstellen € 664.000 voordelig.

2.8 Neutrale financiële afwijkingen

In deze paragraaf van de bestuursrapportage zijn de budgettaire neutrale wijzigingen opgenomen die geen effect hebben op het saldo maar wel een bestuurlijke boodschap hebben. Deze wijzigingen worden onder de tabel toegelicht.

Prg. nr	Product	Neutrale meldingen met bestuurlijke boodschap	Budgettaire effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	01.01.01	Onderzoeken rekenkamercommissie	12 n					
2	02.03.02	December circulaire inz transitie RUD vorming	125 n					
3	03.02.01	Aanpassing doeluitkering Wmo via AU sept.circ.2012	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n
3	03.02.01	Aanpassing doeluitkering Wmo via AU dec.circ.2012	137 n	137 n	137 n	137 n	137 n	137 n
3	03.02.01	Aanvullend budget Maatschappelijke Opvang (dec.circulaire 012)	38 n					
3	03.04.01	Regionale sociale agenda project actieve burgers	120 n					
3	03.04.01	Regionale sociale agenda project woonservicegebieden	157 n					
3	03.04.01	Subsidiebijdrage provincie regionale sociale agenda	-120 v					
3	03.04.01	Subsidiebijdrage provincie regionale sociale agenda	-157 v					
4	04.01.03	DU Centra Jeugd en Gezin overheveling van pr.10	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n
4	04.01.03	Invoeringskosten decentralisatie Jeugdzorg overheveling van pr. 10	103 n					
4	04.02.02	Extra budget VSV	165 n					
4	04.02.02	Bijdrage rijk extra budget VSV	-165 v					
4	04.02.02	Extra budget Kwalificatieplicht	165 n					
4	04.02.02	Bijdrage rijk extra budget Kwalificatieplicht	-165 v					
5	05.02.01	Ontwikkelstrategie Haarlem Oost (woonvisie)	75 n					
5	05.02.01	Bijdrage cooperaties ontwikkelstrategie Haarlem Oost (woonvisie)	-75 v					
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) lasten	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) baten	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n
5	05.04.01	Opbrengst overdracht diverse schoolgebouwen	-93 v					
5	05.04.01	Kosten achterstallig onderhoud podia (Patronaat)	160 n					
5	05.04.01	Inhuur vastgoed (frictiekosten, dekking pr.10)	95 n					
10	10.01.04	Dekking frictiekosten vastgoed pr.5	-95 v					
6	06.02.04	Subs.Regionale samenwerking eerstelijnstaken cult.educatie	52 n					
6	06.02.04	Subs. Prov.NH samenwerking eerstelijnstaken cult. Educatie	-52 v					
7	07.01.01	Overdracht verstrekken kinderopvang naar belastingdienst	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v
7	07.02.02	Beschikking BBZ bijstelling budget (lasten)	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n
7	07.02.02	Beschikking BBZ bijstelling budget (baten)	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v
3	03.04.01	Regionaal Kompas overheveling budget van pr. 7 naar pr.3	132 n	132 n	132 n	132 n	132 n	132 n
7	07.03.01	Regionaal Kompas overheveling budget van pr. 7 naar pr.3	-132 v	-132 v	-132 v	-132 v	-132 v	-132 v
8	08.01.01	Verrekening Bestemmingsreserve Raaksbruggen	47 n					
9	09.01.01	Kosten Anterieure overeenkomsten	608 n	608 n	608 n	608 n	608 n	608 n
9	09.01.01	Baten Anterieure overeenkomsten	-608 v	-608 v	-608 v	-608 v	-608 v	-608 v
9	09.01.01	ISV onttrekking tbv Boerhaavewijk 40+	369 n					
9	09.01.01	ISV onttrekking tbv Zomerzone 40+	150 n					
9	09.02.01	ISV onttrekking tbv fietspad Houtmanpad	210 n					
9	09.02.01	ISV onttrekking tbv Stationsplein	824 n					
9	09.02.03	ISV onttrekking tbv Reinaldapark	412 n					
9	09.01.06	Aanpak bodemsanering spoedlocatie Lioever	181 n					
9	09.01.06	Compensatieregeling Staatsbosbeheer aanpak Lioever	-181 v					
10	10.01.01	DU Centra Jeugd en Gezin	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v
10	10.01.01	Algemene uitkering dekking doeluitkeringen/taakmutaties	-573 v	-307 v	-307 v	-307 v	-307 v	-307 v
10	10.01.05	Kosten HIM	218 n	218 n	218 n	218 n	218 n	218 n
10	10.01.05	Inkomsten HIM	-218 v	-218 v	-218 v	-218 v	-218 v	-218 v
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves								
1	01.01.01	Onttrekking reserve rekenkamer voor onderzoek	-12 v					
5	05.04.01	Dotatie reserve Vastgoed overdracht bijdrage schoolgebouwen	93 n					
5	05.04.01	Onttrekking reserve onderhoud podia (Patronaat)	-160 v					
8	08.01.01	Onttrekking bestemmingsreserve Raaksbruggen	-47 v					
9	09.01.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Boerhaavewijk 40+	-369 v					
9	09.01.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Zomerzone 40+	-150 v					
9	09.02.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv fietspad Houtmanpad	-210 v					
9	09.02.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Stationsplein	-824 v					
9	09.02.03	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Reinaldapark	-412 v					

Prg. nr	Product	Neutrale meldingen met bestuurlijke boodschap	Budgettaire effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
Herverdeling ISV-reserve:								
9	09.02.01	Nieuwe reserve Wonen	2.725	n				
9	09.01.07	Nieuwe reserve Milieu	1.875	n				
9	09.02.01	Nieuwe reserve Leefomgeving	5.290	n				
5	05.02.01	Opheffen reserve ISV	-9.890	v				
9	09.02.01	Dotatie DU ISV 2013 aan reserve Wonen	933	n				
9	09.01.07	Dotatie DU ISV 2013 aan reserve Milieu	415	n				
9	09.02.01	Dotatie DU ISV 2013 aan reserve Leefomgeving	1.355	n				
10	10.01.04	Aframen toevoeging reserve ISV 2013	-2.703	v				
9	09.02.01	Toevoegen DU ISV 2014 aan reserve Wonen			847	n		
9	09.01.07	Toevoegen DU ISV 2014 aan reserve Milieu			375	n		
9	09.02.01	Toevoegen DU ISV 2014 aan reserve Leefomgeving			1.231	n		
10	10.01.04	Aframen toevoeging reserve ISV 2014			-2.453	v		
Totaal neutrale wijzigingen			0	v	0	v	0	v

Toelichting op neutrale wijzigingen:

Onderzoeken rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie onderzoekt in 2013 de bruidsschatregeling verzelfstandiging van het OVO en de governance structuur. Het budget van 15.000 dat hiervoor is gereserveerd in het raadsbudget voor onderzoek en advies blijkt ontoereikend. Er dient rekening mee te worden gehouden dat de extra kosten (naar verwachting zo'n 12.000) niet kunnen worden opgevangen binnen budget RKC of materieel raadsbudget. Als dit het geval is wordt het tekort onttrokken aan de in de begroting opgenomen reserve voor de Rekenkamer (huidige stand reserve € 20.000).

Transitiekosten Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) vorming Milieu

Streven is om milieutaken over te dragen van de hoofdafdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving naar de Regionale Milieudienst IJmond. Dit levert in 2013 € 125.000 incidenteel additionele kosten op. Middels de algemene uitkering worden gemeenten voor de transitiekosten eenmalig door het Rijk gecompenseerd.

Aanpassing doeluitkering Wmo sept.- en decembercirculaire 2012

Via de algemene uitkering (juni-, september- en decembercirculaire 2012) zijn per saldo extra middelen toegekend op het gebied van Zorgzwaartepakket (ZZP). Deze budgetten worden toegevoegd aan de rekening waar de toename van de kosten verwacht wordt (huishoudelijke hulp in natura).

Aanvullend budget Maatschappelijke Opvang

In de decembercirculaire 2012 is door het Rijk € 38.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van Maatschappelijke Opvang 2013.

Regionale sociale agenda

De provincie Noord-Holland heeft de regio's uitgenodigd om een eigen Regionale Sociale Agenda 2012-2015 op te stellen voor de regionale uitvoering van projecten 'actieve burgers en begeleiding' en 'woonservicegebieden'. Voor de uitvoering ontvangt de gemeente een subsidie van in totaal € 277.500 waarvan € 120.000 voor het project *actieve burgers* en € 157.500 voor het project *woonservicegebieden*. (BIS 2012/481438).

Doeluitkering Centra Jeugd en Gezin

Besloten is dat de Doeluitkering bijdrage Centra Jeugd en Gezin wordt overgeheveld van programma 10 naar programma 4 (BIS 2012/ 462226).

Invoeringskosten decentralisatie Jeugdzorg overheveling

Vanuit het Rijk is incidenteel een budget beschikbaar gesteld voor de transitie Jeugdzorg. Dit maakt onderdeel uit van de nota DU Centra Jeugd en Gezin (BIS 2012/462226) en wordt van programma 10 naar programma 4 overgeheveld.

Extra budget VSV / Kwalificatieplicht – bijdrage rijk

Het rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten en de kwalificatieplicht (BIS 2013/7447). Het extra budget wordt in 2013 besteed (VSV € 165.000 en kwalificatieplicht € 165.000).

Ontwikkelstrategie Haarlem Oost (woonvisie)

De drie corporaties Ymere, PréWonen en Elan dragen gezamenlijk € 75.000 bij aan de Ontwikkelstrategie Haarlem Oost ten behoeve van de benodigde externe expertise (als onderdeel van de Woonvisie (BIS 2012/220951).

Subsidies op termijn

Met het NRF is afgesproken dat de subsidies op termijn (SOT) vanaf 2013 direct door NRF worden behandeld en niet meer via de exploitatie van de gemeente hoeven te lopen.

Overdracht diverse schoolgebouwen

Bij de behandeling van de nota ‘Overdracht schoolgebouwen Floris van Adrichemlaan, Terschellingpad en Korte Verspronckweg’ (BIS 2012/ 473521) is besloten de bijhorende huisvestingsbudgetten van programma 4 over te hevelen naar programma 5 en de bijdrage van Dunamare toe te voegen aan de reserve Vastgoed.

Achterstallig onderhoud cultuurpodia

In aanvulling op het in 2012 gepleegde achterstallig onderhoud aan de cultuurpodia wordt in 2013 voor € 160.000 onderhoud gepleegd aan de podia. Het betreft hier gebreken verband houdende met de oplevering van de nieuwbouw van het Patronaat die nog niet eerder waren hersteld. Het bedrag wordt onttrokken aan de daarvoor beschikbare reserve onderhoud podia. De inhaalslag van de podia is nu afgerond.

Inhuur vastgoed (frichtiekosten)

In het kader van de reorganisatie van Vastgoedbeheer is in 2012 ingehuurd. Hiervoor was dekking aanwezig. De reorganisatie was gepland om op 1 januari 2013 afgerond te zijn maar deze is door omstandigheden uitgesteld naar 1 mei 2013. Hierdoor is de dekking voor de genoemde inhuur vervallen en worden de kosten ad € 95.000 ten laste van het frichtiebudget reorganisatie op programma 10 gebracht.

Subsidie Regionale samenwerking eerstelijnstaken cultuureducatie

Van de Provincie Noord-Holland is een eenmalige subsidie ontvangen van € 51.750 ten behoeve van het project “regionale samenwerking eerstelijnstaken cultuureducatie”. Dit is een samenwerkingsverband met andere gemeenten in Zuid-Kennemerland. Het bedrag wordt in de vorm van een subsidie aan Hart ter beschikking gesteld.

Wijziging verstrekken kinderopvang

Vanwege een wijziging in de manier van verstrekken van de kinderopvangtoeslag wordt het budget kinderopvang met € 304.000 verlaagd. Doelgroep ouders ontvangen op dit moment een deel van de kinderopvangtoeslag van de gemeente. Met ingang van 1 januari 2013 keert de Belastingdienst de gehele kinderopvangtoeslag voor doelgroep ouders uit. De algemene uitkering is hiervoor structureel verlaagd.

Beschikking Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ)

De primaire begroting is opgesteld naar aanleiding van de beschikking 2012. Het ministerie heeft middels de voorlopige beschikking 2013 de baten met € 120.000 verhoogd. De lasten zijn hiermee in overeenstemming gebracht.

Regionaal Kompas (RIBW De Herberg)

RIBW de Herberg is destijds vanuit het minimabeleid gefinancierd omdat met de realisatie van deze opvangvoorziening de kosten van het aantal via de bijzondere bijstand bekostigde pensionplaatsen zou kunnen afnemen. Dat effect heeft zich ook daadwerkelijk voorgedaan.

RIBW de Herberg maakt inhoudelijk onderdeel uit van programma 3, beleidsveld 3.3.

maatschappelijke opvang en zorg voor kwetsbare groepen (regionaal kompas).

Om die reden wordt het betreffende budget overgeheveld van programma 7 naar programma 3. Hiermee staakt SZW definitief met het vergoeden van kosten voor maatschappelijke opvang of pensionkosten uit de bijzondere bijstand en wordt het budget van € 132.092 binnen programma 3.3 als voorliggende voorziening beschouwd.

Verrekening Bestemmingsreserve Raaksbruggen

Met raadsbesluit 2010/7442 is besloten dat de werkzaamheden ten behoeve van de reconstructie Raaksbruggen gedekt zouden worden uit de bestemmingsreserve Raaksbruggen. Verwacht wordt dat de resterende € 47.748 in 2013 uitgegeven gaat worden. Deze onttrekking wordt nu in de begroting opgenomen.

Anterieure Overeenkomsten

Bij ontwikkelingsprojecten kunnen anterieure overeenkomsten worden afgesloten met externe partijen. In deze overeenkomsten worden afspraken gemaakt over de verhaalbare kosten.

De verwachte baten en lasten met betrekking tot anterieure overeenkomsten dienen in de begroting te worden verwerkt. Voorgesteld wordt dat hierbij te doen.

Verwachte lasten 2013: € 608.000, verwachte baten 2013: € 608.000.

ISV-projecten

Door de herverdeling van de beschikbare ISV-middelen over de 3 programma's zijn 3 nieuwe bestemmingsreserves (Wonen, Milieu en Leefomgeving) ontstaan (zie paragraaf 2.8 neutrale wijzigingen). Voor de uitvoering van de volgende 5 projecten wordt voorgesteld de volgende bedragen te onttrekken:

Uit de ISV bestemmingsreserve leefomgeving:

Boerhaavewijk 40+ (raadsbesluit 2010/58610) € 369.009

Zomerzone 40+ (raadsbesluit 2009/163856) € 150.000

Fietspad Houtmanpad (raadsbesluit 2010/382123) € 210.084

Stationsplein (concept raadsbesluit 2012/350574) € 824.000

Reinaldapark (raadsbesluit 2008/127048, restant) € 412.000

Bijdrage voor sanering Lioever

Voor bodemsanering van de spoedlocatie Lioever is, na onderhandeling, met Staatsbosbeheer een eenmalige bijdrage van € 181.000 overeengekomen (BIS 2012/357176).

Doeluitkering jeugd en gezin dekking pr.10

Voor de doeluitkering jeugd en gezin is een stelpost opgenomen op programma 10, deze middelen worden nu overgeheveld het betreffende beleidsveld, zie toelichting programma 4.

Algemene uitkering dekking doeluitkeringen/taakmutaties

Vanuit de september- en decembercirculaire gemeentefonds 2012 zijn enkele wijzigingen in doeluitkeringen/taakmutaties verwerkt in de algemene uitkering (BIS 2012/424016).

Kosten Haarlem Interim Management (HIM)

De afdeling HRM beschikt in het kader van flexibele inzetbaarheid over 2,2 fte interimmanagers in loondienst. De interimmanagers zijn sinds 2011 geen onderdeel van de vaste formatie en zijn als zodanig ook niet opgenomen in de personeelsbegroting. Daarentegen worden ook de inkomsten niet geraamd. De salariskosten van deze medewerkers vallen grotendeels weg tegen de inkomsten die zij van de hoofdafdelingen of organisaties buiten de gemeente, waar zij worden ingezet, genereren. Omdat het onjuist is voor deze medewerkers geen salariskosten te ramen, wordt in de eerste bestuursrapportage 2013 melding gemaakt van de niet begrote salariskosten van € 218.000, alsmede de inkomsten van € 218.000.

Herverdeling ISV-reserve

In de kadernota 2012 zijn, als onderdeel van de specifieke onderwerpen (hoofdstuk 2 Kadernota 2012) de ISV-programma's geactualiseerd. Het betreft de volgende programma's:

- Woonagenda, vooruitlopend op de woonvisie.
- Milieu, dat onderdeel uitmaakt van het bodemprogramma.
- Leefomgeving, dat grotendeels samenhangt met ingrepen in de openbare ruimte.

Om de programma's ook goed te kunnen beheersen, wordt voorgesteld de bestaande reserve ISV op te heffen en te verdelen over 3 nieuw in te stellen reserves, die gelijk zijn aan de 3 ISV-programma's. Voorgesteld wordt de middelen als volgt te verdelen:

Reserve Wonen	2.724.970
Reserve Milieu	1.875.000
Reserve Leefomgeving	<u>5.289.937</u>
Totaal	9.889.907
Reserve ISV, stand 01-01-2013	9.889.907
Saldo	0

Voor 2013 komt via de doeluitkering een bedrag van € 2.703.000 beschikbaar. Dit wordt als volgt over de 3 nieuwe reserves verdeeld:

Reserve Wonen	933.000
Reserve Milieu	415.000
Reserve Leefomgeving	<u>1.355.000</u>
Totaal	2.703.000
DU 2013	2.703.000
Saldo	0

Voor 2014 komt via de DU een bedrag van € 2.453.000 beschikbaar. Dit wordt als volgt over de 3 nieuwe reserves verdeeld:

Reserve Wonen	847.000
Reserve Milieu	375.000
Reserve Leefomgeving	<u>1.231.000</u>
Totaal	2.453.000
DU 2014	2.453.000
Saldo	0

2.9 Overige financiële afwijkingen

In deze paragraaf van de bestuursrapportage zijn de budgettaire neutrale wijzigingen opgenomen die geen bestuurlijke boodschap hebben en enkele wijzigingen kleiner dan € 50.000. Deze wijzigingen worden niet afzonderlijk toegelicht.

Prg. nr	Product	Omschrijving neutrale en kleine wijzigingen	Budgettaire effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
2	02.02.02	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v
2	02.02.02	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v
5	05.04.01	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	214 n	214 n	214 n	214 n	214 n	214 n
5	05.04.01	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	253 n	253 n	253 n	253 n	253 n	253 n
2	02.01.01	Wegvallen Rijksbijdragen sociale veiligheid	44 n	44 n	44 n	44 n	44 n	44 n
2	02.03.02	Extra baten inzake fiscale parkeeropbrengsten	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v
2	02.03.02	Correctie BIBOB middelen naar juiste product	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n
2	02.03.02	Correctie BIBOB middelen naar juiste product	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v
8	08.03.01	Programmakosten Parkeervergunning en Handhaving	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n
2	02.03.02	Extra baten inzake fiscale parkeeropbrengsten	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v
4	04.02.02	Extra budget RMC	15 n					
4	04.02.02	Bijdrage rijk extra budget RMC	-15 v					
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht	6 n					
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht	-6 v					
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC	9 n					
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC	-9 v					
4	04.03.03	Correctie begroting onderhoud buitenareaal sport (restgroen)	200 n	200 n				
9	09.02.03	Onderhoud buitenareaal groen	-200 v	-200 v				
4	04.02.03	Correctie begroting medegebruik schoollokalen	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n
4	04.02.03	Correctie begroting medegebruik schoollokalen	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v
3	03.04.01	Overheveling budget Volksgezondheid naar pr. 4 Centra Jeugd en Gezin	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v
4	04.01.03	Overheveling budget Volksgezondheid t.b.v. Centra Jeugd en Gezin	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n
4	04.02.01	Overdracht budget WEB van pr. 7	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n
4	04.02.01	Overdracht budget WEB van pr. 4	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v
7	07.01.01	Lagere lasten door overdracht naar de hoofdafdeling STZ	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v
7	07.01.01	Lagere baten door overdracht naar de hoofdafdeling STZ	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n
4	04.02.01	Personeelsbudget WEB van pr. 7	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n
7	07.01.01	Personeelsbudget WEB naar pr. 4	-4 v	-4 v	-4 v	-4 v	-4 v	-4 v
4	04.02.03	Overdracht schoolgebouwen rente	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v
4	04.02.03	Overdracht schoolgebouwen afschrijving	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v
4	04.02.03	Overdracht schoolgebouwen OZB	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v
5	05.04.01	Overdracht schoolgebouwen rente	28 n	28 n	28 n	28 n	28 n	28 n
5	05.04.01	Overdracht schoolgebouwen afschrijving	74 n	74 n	74 n	74 n	74 n	74 n
5	05.04.01	Overdracht schoolgebouwen OZB	48 n	48 n	48 n	48 n	48 n	48 n
5	05.04.01	Beheer en exploitatiekosten muziekschool Egelantier (van pr. 6 naar pr. 5)	149 n	149 n	149 n	149 n	149 n	149 n
6	06.02.04	Beheer en exploitatiekosten muziekschool Egelantier (van pr. 6 naar pr. 5)	-149 v	-149 v	-149 v	-149 v	-149 v	-149 v
5	05.04.01	Beheerkosten overgedragen panden vanuit grondexploitatie	145 n	145 n	145 n	145 n	145 n	145 n
5	05.04.01	Huuropbrengst van aan VG overgedragen panden	-145 v	-145 v	-145 v	-145 v	-145 v	-145 v
7	07.01.01	Bijstelling budget n.a.v. ontvangen beschikking, (lasten)	1 n	1 n	1 n	1 n	1 n	1 n
7	07.01.01	Bijstelling budget n.a.v. ontvangen beschikking, (baten)	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v
7	07.01.01	OVV Handh.kstn en bijstell. budget n.a.v. ontvangen beschikking, (lasten)	-21 v	-21 v	-21 v	-21 v	-21 v	-21 v
7	07.01.01	Bijstelling budget n.a.v. ontvangen beschikking, (baten)	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v
10	10.01.05	OVV handhavingskosten	22 n	22 n	22 n	22 n	22 n	22 n
8	08.03.01	Verkoopkosten parkeergarage Cronjé	38 n	38 n	38 n	38 n	38 n	38 n
10	10.01.04	Verkoopkosten parkeergarage Cronjé	-38 v	-38 v	-38 v	-38 v	-38 v	-38 v
10	10.01.05	Stelpost salariskosten	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n
10	10.01.05	Stelpost salariskosten (bijstellen schaalwaardering)	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v
10	10.01.05	Stelpost salariskosten (bijstellen schaalwaardering)	-5 v	-5 v	-5 v	-5 v	-5 v	-5 v
8	08.03.01	Deelautoplaats Rollandlaan en 's Gravesandseweg	5 n					
8	08.03.01	Deelautoplaats Rollandlaan en 's Gravesandseweg - bijdrage	-5 v					
2	02.03.02	Handhaving Schalkwijk	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v
8	08.03.01	Overheveling budget handhaving naar parkeerinkomsten	100 n	100 n	100 n	100 n	100 n	100 n
8	08.02.01	Restsaldo product Openbaar Vervoer	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v
8	08.02.02	Restsaldo product Fietsverkeer	-17 v	-17 v	-17 v	-17 v	-17 v	-17 v
8	08.01.01	Restsaldi producten Openbaar Vervoer en Fietsverkeer	19 n	19 n	19 n	19 n	19 n	19 n
9	09.01.02	Verschuiving uren ivm reorganisatie	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n
9	09.01.02	Verschuiving uren ivm reorganisatie	135 n	135 n	135 n	135 n	135 n	135 n
9	09.02.01	Verschuiving uren ivm reorganisatie	-210 v	-210 v	-210 v	-210 v	-210 v	-210 v
9	09.02.01	Bijdrage Prov mz uitbest werk baten	-890 v					
9	09.02.01	Bijdrage Prov mz uitbest werk lasten	890 n					
9	09.02.01	Correctie bestemmingsreserve inhuur tijdelijk personeel	63 n					
2	02.02.02	Overdracht heffing en invordering belastingen naar Cocensus (T033)	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v
10	10.01.05	Overdracht heffing en invordering belastingen naar Cocensus (T033)	-211 v	-211 v	-211 v	-211 v	-211 v	-211 v
10	10.02.01	Overdracht heffing en invordering belastingen Cocensus baten (T033)	-95 v	-95 v	-95 v	-95 v	-95 v	-95 v
10	10.02.01	Overdracht heffing en invordering belastingen Cocensus lasten (T033)	331 n	331 n	331 n	331 n	331 n	331 n

Prg. nr	Product	Omschrijving neutrale en kleine wijzigingen	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
10	10.01.05	Onderhoudsbudget Lias	25 n	25 n	25 n	25 n	25 n	25 n
10	10.01.04	Dekking onderhoudsbudget Lias	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v
10	10.01.04	Huuropbrengsten Ambonstraat	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n
5	05.04.01	Huuropbrengst Ambonstraat (ter dekking kapitaalslasten)	-15 v	-15 v	-15 v	-15 v	-15 v	-15 v
9	09.04.02	Pontje Belgelaan	10 n	10 n	10 n	10 n	10 n	10 n
6	06.02.06	Pontje Belgelaan	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v
10	10.01.04	Aframen stelpost AU doeluitkering Wmo	363 n	363 n	363 n	363 n	363 n	363 n
3	03.02.01	Invulling stelpost AU doeluitkering Wmo	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v
10	10.01.04	Aframen stelpost indexatie subsidie	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n
3	03.04.01	Budget VRK	110 n	110 n	110 n	110 n	110 n	110 n
3	03.01.02	LesbischHomoBisexTranssex(LHBT)	20 n	20 n				
3	03.01.02	Correctie AU (LHBT) meerjarenraming			20 n	20 n	20 n	20 n
8	08.01.02	Subsidie 3VO	6 n	6 n	6 n	6 n	6 n	6 n
4	04.01.02	Budget Peuterspeelzaalwerk Haarlem Effect (dubbel in de begroting)	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v
10	10.01.05	Invulling taakstelling afd. Dienstverlening	7 n	7 n	7 n	7 n	7 n	7 n
1	01.03.02	Invulling taakstelling afd. Dienstverlening	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v
6	06.02.03	Invulling taakstelling afd. Stadszaken (T029)	21 n	21 n	21 n	21 n	21 n	21 n
6	06.02.07	Invulling taakstelling afd. Stadszaken (T029)	5 n	5 n	5 n	5 n	5 n	5 n
10	10.01.05	Invulling taakstelling afd. Stadszaken (T029)	-26 v	-26 v	-26 v	-26 v	-26 v	-26 v
10	10.01.04	Invulling taakstelling afd. Wijkzaken/STP (B001)	436 n	436 n	436 n	436 n	436 n	436 n
10	10.01.04	Invulling taakstelling afd. Wijkzaken/STP (B001)	-436 v	-436 v	-436 v	-436 v	-436 v	-436 v
10	10.01.05	Overheveling inhuurbudget RP van flexibel naar vast	-290 v	-290 v	-290 v	-290 v	-290 v	-290 v
5	05.03.01	Overheveling inhuurbudget RP van flexibel naar vast	290 n	290 n	290 n	290 n	290 n	290 n
4	04.01.02	Diverse kleine Jeugdsubsidies	13 n	13 n	13 n	13 n	13 n	13 n
6	06.02.03	Subsidie Lokale Onroep 2012-2018 regulier	31 n	31 n	31 n	31 n	31 n	31 n
6	06.02.05	Kunkelsorgel	42 n	42 n				
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves						
9	09.02.01	Correctie inhuur tijdelijk personeel	-63 v					
		Totaal neutrale en kleine wijzigingen	-26 v	-26 v	-68 v	-68 v	-68 v	-68 v

2.10 Samenvatting financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden alle mutaties genoemd bij de afzonderlijke programma's nog een keer onder elkaar gezet.

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettaire effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)							
			2013	2014	2015	2016	2017	2018		
1	01.01.01	Onderzoeken rekenkamercommissie	12 n							
1	01.03.02	Invulling taakstelling afd. Dienstverlening	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v
2	02.01.01	Wegvallen Rijksbijdragen sociale veiligheid	44 n	44 n	44 n	44 n	44 n	44 n	44 n	44 n
2	02.02.02	Meerjarenraming VRK	81 n	215 n	228 n	348 n	540 n	482 n		
2	02.02.02	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v	-214 v
2	02.02.02	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v	-253 v
2	02.02.02	Overdracht heffing en invordering belastingen naar Cocensus (T033)	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v
2	02.03.01	Extra Leges inkomsten APV	-63 v							
2	02.03.01	Lagere opbrengsten Bouwleges	1.170 n	1.000 n						
2	02.03.02	December circulaire inz transitie RUD vorming	125 n							
2	02.03.02	Extra baten inzake fiscale parkeeropbrengsten	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v
2	02.03.02	Correctie BIBOB middelen naar juiste product	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n
2	02.03.02	Correctie BIBOB middelen naar juiste product	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v	-75 v
2	02.03.02	Extra baten inzake fiscale parkeeropbrengsten	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v
2	02.03.02	Handhaving Schalkwijk	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v
3	03.01.02	LesbischHomoBisexTranssex (LHBT)	20 n	20 n						
3	03.01.02	Correctie AU (LHBT) meerjarenraming			20 n	20 n	20 n	20 n	20 n	20 n
3	03.02.01	Toenemende vraag naar collectief vervoer WMO voorzieningen.	935 n	712 n	712 n	712 n	712 n	712 n	712 n	712 n
3	03.02.01	Aanpassing doeluitkering Wmo via AU sept.circ.2012	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n
3	03.02.01	Aanpassing doeluitkering Wmo via AU dec.circ.2012	137 n	137 n	137 n	137 n	137 n	137 n	137 n	137 n
3	03.02.01	Aanvullend budget Maatschappelijke Opvang (dec.circulaire 012)	38 n							
3	03.02.01	Invulling stelpost AU doeluitkering Wmo	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v	-363 v
3	03.04.01	Lijkschouwingen	60 n	60 n	60 n	60 n	60 n	60 n	60 n	60 n
3	03.04.01	Regionale sociale agenda project actieve burgers	120 n							
3	03.04.01	Regionale sociale agenda project woonservicegebieden	157 n							
3	03.04.01	Subsidiebijdrage provincie regionale sociale agenda	-120 v							
3	03.04.01	Subsidiebijdrage provincie regionale sociale agenda	-157 v							
3	03.04.01	Regionaal Kompas overheveling budget van pr. 7 naar pr.3	132 n	132 n	132 n	132 n	132 n	132 n	132 n	132 n
3	03.04.01	Overheveling budget Volksgezondheid naar pr. 4 Centra Jeugd en Gezin	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v	-342 v
3	03.04.01	Budget VRK	110 n	110 n	110 n	110 n	110 n	110 n	110 n	110 n
4	04.01.02	Budget Peuterspeelzaalwerk Haarlem Effect (dubbel in de begroting)	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v	-398 v
4	04.01.02	Diverse kleine Jeugdsubsidies	13 n	13 n	13 n	13 n	13 n	13 n	13 n	13 n
4	04.01.03	DU Centra Jeugd en Gezin overheveling van pr.10	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n	3.529 n
4	04.01.03	Invoeringskosten decentralisatie Jeugdzorg overheveling van pr. 10	103 n							
4	04.01.03	Overheveling budget Volksgezondheid t.b.v. Centra Jeugd en Gezin	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n	342 n
4	04.02.01	Landelijke indexering leerlingenvervoer	76 n							
4	04.02.01	Overdracht budget WEB van pr. 7	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n
4	04.02.01	Overdracht budget WEB van pr. 4	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v
4	04.02.01	Personeelsbudget WEB van pr.7	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n
4	04.02.02	Extra budget VSV	165 n							
4	04.02.02	Bijdrage rijk extra budget VSV	-165 v							
4	04.02.02	Extra budget Kwalificatieplicht	165 n							
4	04.02.02	Bijdrage rijk extra budget Kwalificatieplicht	-165 v							
4	04.02.02	Extra budget RMC	15 n							
4	04.02.02	Bijdrage rijk extra budget RMC	-15 v							
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht	6 n							
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht	-6 v							
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC	9 n							
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC	-9 v							
4	04.02.03	Correctie begroting medegebruik schoollokalen	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n
4	04.02.03	Correctie begroting medegebruik schoollokalen	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v
4	04.02.03	Overdracht schoolgebouwen rente	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v	-28 v
4	04.02.03	Overdracht schoolgebouwen afschrijving	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v
4	04.02.03	Overdracht schoolgebouwen OZB	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v	-48 v
4	04.03.03	Correctie begroting onderhoud buitenareaal sport (restgroen)	200 n	200 n						
5	05.02.01	Ontwikkelstrategie Haarlem Oost (woonvisie)	75 n							
5	05.02.01	Bijdrage corporaties ontwikkelstrategie Haarlem Oost (woonvisie)	-75 v							
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) lasten	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) baten	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n
5	05.03.01	Overheveling inhuurbudget RP van flexibel naar vast	290 n	290 n	290 n	290 n	290 n	290 n	290 n	290 n
5	05.04.01	Onderzoekskosten en uitvoering asbestsanering Koningstein	285 n							
5	05.04.01	Sloop Floris van Adrichemlaan	530 n							
5	05.04.01	Opbrengst verkopen vastgoed	1.000 n							
5	05.04.01	Opbrengst overdracht diverse schoolgebouwen	-93 v							
5	05.04.01	Kosten achterstallig onderhoud podia (Patronaat)	160 n							
5	05.04.01	Inhuur vastgoed (frictiekosten, dekking pr.10)	95 n							

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgetfair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
5	05.04.01	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	214 n	214 n	214 n	214 n	214 n	214 n
5	05.04.01	Overdracht kapitaalslasten VRK Zijlweg	253 n	253 n	253 n	253 n	253 n	253 n
5	05.04.01	Overdracht schoolgebouwen rente	28 n	28 n	28 n	28 n	28 n	28 n
5	05.04.01	Overdracht schoolgebouwen afschrijving	74 n	74 n	74 n	74 n	74 n	74 n
5	05.04.01	Overdracht schoolgebouwen OZB	48 n	48 n	48 n	48 n	48 n	48 n
5	05.04.01	Beheer en exploitatiekosten muziekschool Egelantier (van pr.r 6 naar pr 5)	149 n	149 n	149 n	149 n	149 n	149 n
5	05.04.01	Beheerkosten overgedragen panden vanuit grondexploitatie	145 n	145 n	145 n	145 n	145 n	145 n
5	05.04.01	Huuropbrengst van aan VG overgedragen panden	-145 v	-145 v	-145 v	-145 v	-145 v	-145 v
5	05.04.01	Huuropbrengst Ambonstraat (ter dekking kapitaalslasten)	-15 v	-15 v	-15 v	-15 v	-15 v	-15 v
5	05.04.02	Correctie Grondexploitaties jaarschijf 2013	200 n					
6	06.02.03	Invulling taakstelling afd. Stadszaken (T029)	21 n	21 n	21 n	21 n	21 n	21 n
6	06.02.03	Subsidie Lokale Omroep 2012-2018 regulier	31 n	31 n	31 n	31 n	31 n	31 n
6	06.02.04	Subs. Regionale samenwerking eerstelijnstaken cult.educatie	52 n					
6	06.02.04	Subs. Prov.NH samenwerking eerstelijnstaken cult. Educatie	-52 v					
6	06.02.04	Beheer en exploitatiekosten muziekschool Egelantier (van pr.r 6 naar pr 5)	-149 v	-149 v	-149 v	-149 v	-149 v	-149 v
6	06.02.05	Kunkelsorgel	42 n	42 n				
6	06.02.06	Pontje Belgielaan	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v
6	06.02.07	Invulling taakstelling afd. Stadszaken (T029)	5 n	5 n	5 n	5 n	5 n	5 n
7	07.01.01	Nabetaling Participatiebudget 2008	-148 v					
7	07.01.01	Overdracht verstrekken kinderopvang naar belastingdienst	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v
7	07.01.01	Lagere lasten door overdracht naar de hoofdafdeling STZ	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v	-615 v
7	07.01.01	Lagere baten door overdracht naar de hoofdafdeling STZ	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n	615 n
7	07.01.01	Personeelsbudget WEB naar pr.4	-4 v	-4 v	-4 v	-4 v	-4 v	-4 v
7	07.01.01	Bijstelling budget n.a.v. ontvangen beschikking, (lasten)	1 n	1 n	1 n	1 n	1 n	1 n
7	07.01.01	Bijstelling budget n.a.v. ontvangen beschikking, (baten)	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v
7	07.01.01	OVB Handh.kstn en bijstell. budget n.a.v. ontvangen beschikking, (lasten)	-21 v	-21 v	-21 v	-21 v	-21 v	-21 v
7	07.01.01	Bijstelling budget n.a.v. ontvangen beschikking, (baten)	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v	-1 v
7	07.01.03	Herstructurering Paswerk	200 n					
7	07.02.02	Beschikking BBZ bijstelling budget (lasten)	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n
7	07.02.02	Beschikking BBZ bijstelling budget (baten)	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v
7	07.03.01	Regionaal Kompas overheveling budget van pr. 7 naar pr.3	-132 v	-132 v	-132 v	-132 v	-132 v	-132 v
7	07.03.02	Afschaffen garantietoeslag eenoudergezinnen	-15 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v
8	08.01.01	Verrekening Bestemmingsreserve Raaksbruggen	47 n					
8	08.01.01	Restsaldo producten Openbaar Vervoer en Fietsverkeer	19 n	19 n	19 n	19 n	19 n	19 n
8	08.01.02	Subsidie 3VO	6 n	6 n	6 n	6 n	6 n	6 n
8	08.02.01	Restsaldo product Openbaar Vervoer	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v
8	08.02.02	Restsaldo product Fietsverkeer	-17 v	-17 v	-17 v	-17 v	-17 v	-17 v
8	08.03.01	Programmakosten Parkeervergunning en Handhaving	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n
8	08.03.01	Verkoopkosten parkeergarage Cronjé	38 n	38 n	38 n	38 n	38 n	38 n
8	08.03.01	Deelautoplaats Rollandlaan en 's Gravesandseweg	5 n					
8	08.03.01	Deelautoplaats Rollandlaan en 's Gravesandseweg- bijdrage	-5 v					
8	08.03.01	Overheveling budget handhaving naar parkeerinkomsten	100 n	100 n	100 n	100 n	100 n	100 n
9	09.01.01	Kosten Anterieure overeenkomsten	608 n	608 n	608 n	608 n	608 n	608 n
9	09.01.01	Baten Anterieure overeenkomsten	-608 v	-608 v	-608 v	-608 v	-608 v	-608 v
9	09.01.01	ISV onttrekking tbv Boerhaavewijk 40+	369 n					
9	09.01.01	ISV onttrekking tbv Zomerzone 40+	150 n					
9	09.01.02	Verschuiving uren ivm reorganisatie	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n	75 n
9	09.01.02	Verschuiving uren ivm reorganisatie	135 n	135 n	135 n	135 n	135 n	135 n
9	09.01.06	Decentralisatieuitkering bodem	265 n	265 n	265 n	265 n	265 n	265 n
9	09.01.06	Aanpak bodensanering spoedlocatie Lieoever	181 n					
9	09.01.06	Compensatieregeling Staatsbosbeheer aanpak Lieoever	-181 v					
9	09.02.01	Compenserende maatregelen derde financiële bijstelling 2012	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v	-40 v
9	09.02.01	ISV onttrekking tbv fietspad Houtmanpad	210 n					
9	09.02.01	ISV onttrekking tbv Stationsplein	824 n					
9	09.02.01	Verschuiving uren ivm reorganisatie	-210 v	-210 v	-210 v	-210 v	-210 v	-210 v
9	09.02.01	Bijdrage Prov m/z uitbest werk baten	-890 v					
9	09.02.01	Bijdrage Prov m/z uitbest werk lasten	890 n					
9	09.02.01	Correctie bestemmingsreserve inhuur tijdelijk personeel	63 n					
9	09.02.03	ISV onttrekking tbv Reinaldapark	412 n					
9	09.02.03	Onderhoud buitenareaal groen	-200 v	-200 v				
9	09.02.05	Kosten gladheidbestrijding	190 n					
9	09.03.01	Haarlemse belastingvoorstellen 2013 Rioolheffing	29 n	29 n	29 n	29 n	29 n	29 n
9	09.04.02	Pontje Belgielaan	10 n	10 n	10 n	10 n	10 n	10 n
9	09.05.01	Haarlemse belastingvoorstellen 2013 dotatie VZ dubieuze debiteuren	200 n	200 n	200 n	200 n	200 n	200 n
10	10.01.01	Herberekening algemene uitkering	309 n	473 n	-1.366 v	-982 v	-936 v	-936 v
10	10.01.01	Verrekening Rijk AU jaar 2012	-81 v					
10	10.01.01	DU Centra Jeugd en Gezin	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v	-3.397 v

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgetfair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)					
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
10	10.01.01	Algemene uitkering dekking doeluitkeringen/taakmutaties	-573 v	-307 v	-307 v	-307 v	-307 v	-307 v
10	10.01.03	Extra dividend SRO	-485 v					
10	10.01.04	Aframen stelpost algemene uitkering GBA	97 n					
10	10.01.04	Dekking frictiekosten vastgoed pr.5	-95 v					
10	10.01.04	Verkoopkosten parkeergarage Cronjé	-38 v	-38 v	-38 v	-38 v	-38 v	-38 v
10	10.01.04	Dekking onderhoudsbudget Lias	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v	-25 v
10	10.01.04	Huuropbrengsten Ambonstraat	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n
10	10.01.04	Aframen stelpost AU doeluitkering Wmo	363 n	363 n	363 n	363 n	363 n	363 n
10	10.01.04	Aframen stelpost indexatie subsidie	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n
10	10.01.04	Invulling taakstelling afd. Wijkzaken/STP (B001)	436 n	436 n	436 n	436 n	436 n	436 n
10	10.01.04	Invulling taakstelling afd. Wijkzaken/STP (B001)	-436 v	-436 v	-436 v	-436 v	-436 v	-436 v
10	10.01.05	Verhoging premie ABP	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n	150 n
10	10.01.05	Voormalig personeel - WIW toevoeging	63 n	68 n	68 n	6 n		
10	10.01.05	Verhuizing Koningstein en Jansstraat	110 n					
10	10.01.05	Inhuur Haarlem presteert beter	1.350 n					
10	10.01.05	Vacatureruimte dekking Haarlem presteert beter	-200 v					
10	10.01.05	Dekking bestaande budgetten Haarlem presteert beter	-300 v					
10	10.01.05	Vervallen dotatie aan voorziening bovenformatieven	-746 v	-746 v	-746 v	-746 v	-746 v	-746 v
10	10.01.05	Vervallen dotatie aan voorziening wachtgeld raadsleden	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v
10	10.01.05	Compenserende maatregelen 3e financiële bijstelling 2012	-154 v	-154 v	-154 v	-154 v	-154 v	-154 v
10	10.01.05	Comp.maatregelen 3e financiële bijstelling 2012 energieksoten	-95 v					
10	10.01.05	Comp.maatregelen 3e financiële bijstelling 2012 beveiliging	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v
10	10.01.05	Comp.maatregelen 3e financiële bijstelling 2012 stadskrant	-135 v					
10	10.01.05	Kosten HIM	218 n	218 n	218 n	218 n	218 n	218 n
10	10.01.05	Inkomsten HIM	-218 v	-218 v	-218 v	-218 v	-218 v	-218 v
10	10.01.05	OVB handhavingskosten	22 n	22 n	22 n	22 n	22 n	22 n
10	10.01.05	Stelpost salariskosten	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n	15 n
10	10.01.05	Stelpost salariskosten (bijstellen schaalwaarderding)	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v	-10 v
10	10.01.05	Stelpost salariskosten (bijstellen schaalwaarderding)	-5 v	-5 v	-5 v	-5 v	-5 v	-5 v
10	10.01.05	Overdracht heffing en invordering belastingen naar Cocensus (T033)	-211 v	-211 v	-211 v	-211 v	-211 v	-211 v
10	10.01.05	Onderhoudsbudget Lias	25 n	25 n	25 n	25 n	25 n	25 n
10	10.01.05	Invulling taakstelling afd. Dienstverlening	7 n	7 n	7 n	7 n	7 n	7 n
10	10.01.05	Invulling taakstelling afd. Stadszaken (T029)	-26 v	-26 v	-26 v	-26 v	-26 v	-26 v
10	10.01.05	Overheveling inhuurbudget RP van flexibel naar vast	-290 v	-290 v	-290 v	-290 v	-290 v	-290 v
10	10.02.01	Lagere baten uit precario kabels en leidingen	220 n	111 n	111 n	111 n	111 n	111 n
10	10.02.01	Haarlemse belastingvoorstellen 2013	-893 v	-893 v	-893 v	-893 v	-893 v	-893 v
10	10.02.01	Overdracht heffing en invordering belastingen Cocensus baten (T033)	-95 v	-95 v	-95 v	-95 v	-95 v	-95 v
10	10.02.01	Overdracht heffing en invordering belastingen Cocensus lasten (T033)	331 n	331 n	331 n	331 n	331 n	331 n
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves								
1	01.01.01	Onttrekking reserve rekenkamer voor onderzoek	-12 v					
3	03.02.01	Onttrekking reserve Wmo collectief vervoer WMO voorzieningen	-935 v	-712 v	-712 v	-712 v	-712 v	-712 v
5	05.02.01	Opheffen reserve ISV	-9.890 v					
5	05.04.01	Dotatie reserve Vastgoed overdracht bijdrage schoolgebouwen	93 n					
5	05.04.01	Onttrekking reserve onderhoud podia (Patronaat)	-160 v					
8	08.01.01	Onttrekking bestemmingsreserve Raaksbruggen	-47 v					
9	09.01.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Boerhaavewijk 40+	-369 v					
9	09.01.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Zomerzone 40+	-150 v					
9	09.01.07	Nieuwe reserve Milieu	1.875 n					
9	09.01.07	Dotatie DU ISV 2013 aan reserve Milieu	415 n					
9	09.01.07	Toevoegen DU ISV 2014 aan reserve Milieu		375 n				
9	09.02.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv fietspad Houtmanpad	-210 v					
9	09.02.01	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Stationsplein	-824 v					
9	09.02.01	Nieuwe reserve Wonen	2.725 n					
9	09.02.01	Nieuwe reserve Leefomgeving	5.290 n					
9	09.02.01	Dotatie DU ISV 2013 aan reserve Wonen	933 n					
9	09.02.01	Dotatie DU ISV 2013 aan reserve Leefomgeving	1.355 n					
9	09.02.01	Toevoegen DU ISV 2014 aan reserve Wonen		847 n				
9	09.02.01	Toevoegen DU ISV 2014 aan reserve Leefomgeving		1.231 n				
9	09.02.01	Correctie inhuur tijdelijk personeel	-63 v					
9	09.02.03	ISV-leefomgeving onttrekking tbv Reinaldapark	-412 v					
10	10.01.04	Aframen toevoeging reserve ISV 2013	-2.703 v					
10	10.01.04	Aframen toevoeging reserve ISV 2014		-2.453 v				
10	10.01.05	Organisatiefrictie - onttrekking	-458 v					
10	10.02.01	Lagere storting precario in reserve beheer en onderhoud	-111 v	-111 v	-111 v	-111 v	-111 v	-111 v
Totaal ALLE PROGRAMMA'S			2.475 n	411 n	-2.457 v	-2.015 v	-1.783 v	-1.841 v

3. Actualisatie risico's

In dit hoofdstuk worden actualisaties in de risico's gemeld.

Programma 5

Erfpacht

Als gevolg van het mogelijk verkeerd toepassen van de door de gemeente Haarlem in gebruik zijnde rekenmethodiek voor vaststelling van erfpaactcanons en dit te doen vanuit een onjuiste peildatum wordt een financieel risico gelopen met een bandbreedte van ca. € 2 tot € 3 miljoen.

Vastgoedbeheer

Om de achterstanden in het vastgoedonderhoud weg te werken en het gemiddelde kwaliteitsniveau te verhogen van "matig" in 2013 naar "sober en doelmatig" in 2023 is het noodzakelijk om het structurele onderhoudsbudget te verhogen van ca. € 3 naar ca. € 3,5 miljoen euro. Dit budget zal op reguliere wijze opgevangen dienen te worden. Rekening houdend met een marge van 20% betekent dit dat er structureel een onderhoudsbudget nodig is tussen € 3,5 en € 4,2 miljoen euro per jaar.

Daarnaast is het noodzakelijk om incidenteel een impuls te geven van ca. € 5 miljoen, te verdelen over de komende 10 jaar, om het achterstallig onderhoud weg te werken. Rekening houdend met een marge van plus of min 20% betekent dit dat er een incidenteel bedrag nodig is om de inhaalslag te maken tussen € 4 en € 6 miljoen.

Huurinkomsten

Ook in 2013 is de verwachting dat de geraamde huurinkomsten door mutaties binnen het areaal van Vastgoedbeheer aan wijzigingen onderhevig zijn. In de volgende bestuursrapportage verwachten wij een indicatie te kunnen geven (inclusief financiële effecten na overdracht grondexploitatie panden).

Dekkingstekort declarabel personeel ruimtelijk plannen

Op het product Ruimtelijke Plannen wordt op basis van het werkplan in 2013 een nadeel verwacht van circa € 800.000. De belangrijkste reden van dit nadeel is dat de mogelijkheid te werken aan rendabele producten (projecten en grondexploitaties) dit jaar tot een nieuw dieptepunt zal dalen.

Alle inhuur is inmiddels opgezegd. Genoemd nadeel is dan ook onvermijdelijk.

Om dit nadeel na 2013 op te lossen, is een reorganisatie van de afdeling noodzakelijk. Er is een plan in voorbereiding. Voor 2014 wordt rekening gehouden met een nadeel van € 400.000, vanwege frictiekosten.

Programma 6

Bijdrage aan NRF (Monumenten)

De in de begroting geraamde structurele bijdrage van € 425.000 aan het NRF (Nationaal Restauratie Fonds) kan mogelijk worden afgeraamd aangezien het financiering betreft, waarbij geen effect in de exploitatie ontstaat. Deze mogelijkheid wordt nog ter toetsing voorgelegd aan de accountant. Bij een positieve oordeel van de accountant verwerken wij het voordeel in de 2^e bestuursrapportage 2013.

Verhuiskosten depot Frans Hals museum | De Hallen

In februari 2010 is een bedrag van maximaal € 130.000 beschikbaar gesteld aan het Frans Hals Museum ter dekking van de verhuiskosten van de kunstcollectie naar een nieuw depot (BIS 2010/2704). Het bedrag is in 2010 niet uitgegeven omdat de beoogde depotruimte nog niet gereed was. In 2011 is ingestemd met een voorstel van het museum om de zolders van het museum geschikt te maken als depotruimte en de gemeentelijke kunstcollectie te schonen (BIS 2011/128317). Bij de jaarrekening 2010 is voor de maximale bijdrage ten onrechte geen bestemmingsreserve gemaakt; het bedrag is teruggevloeid naar de algemene middelen. Omdat op dit moment nog niet duidelijk wanneer en tegen welke kosten de verhuizing zal plaatsvinden, wordt de te betalen bijdrage vooralsnog als risico (gemaximeerd op € 130.000) opgenomen.

Programma 9

Sanering railverkeerlawaaï Zuidtak

Bij de bouw van het geluidsscherm spoor Zuidtak (tussen Haarlem en Heemstede) zijn voor de gemeente meerkosten ontstaan voor voorbereiding en toezicht op het project als gevolg van bezwaarprocedures. Deze kosten worden door het rijk niet gedekt en zijn momenteel geraamd op een bedrag van circa € 150.000. Met uitvoerder Prorail zijn wij nog in onderhandeling over de onderlinge kostenverdeling van de meerkosten.

Programma 10

Risico personeelsbegroting

De personeelsbegroting wordt al jaren normatief opgesteld. De begroting wordt niet op werkelijkheidsbasis, maar op trede 9 van de functionele schaal begroot (ramingsmethodiek). Dit gebeurt op basis van een hrm uitgangspunt, namelijk het stimuleren van doorstroming en zorgen voor voldoende verjonging. In de praktijk blijken de werkelijke personeelslasten een paar miljoen boven de normatief opgestelde begroting te liggen. Tot nu toe werd deze spanning opgevangen door vacatureruimte. Nu de vacatureruimte steeds kleiner wordt, kan deze spanning steeds minder opgevangen worden. Tussen kadernota en begroting 2014 zal het risico nauwkeurig in beeld worden gebracht.

Productieverlies

Doordat in de nieuwe organisatie projecten minder met eigen personeel (de verdeelsleutel van de centrale overhead) zullen worden gerealiseerd, zal er minder overhead worden goedge maakt binnen de investeringsprojecten en grondexploitaties. Daardoor wordt de overheadtoerekening aan de exploitatie hoger. De mate waarin dit incidentele of structurele resultaten geeft, wordt nog onderzocht en wordt gemeld in de 2e bestuursrapportage 2013. Het risico wordt op dit moment ingeschat op circa € 1,1 miljoen.

4. Bezuinigingen

In deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de voortgang bij het realiseren van de bezuinigingstaakstellingen.

Veel bezuinigingen zijn structureel van karakter. Als bezuinigingen niet te realiseren zijn, levert dat zonder extra maatregelen derhalve een nadeel op in de financiële meerjarenraming. Afspraak is dat er dan compenserende maatregelen worden voorgesteld binnen het cluster waar de bezuiniging hoort.

Met betrekking tot de meerjarige invulling van de bezuinigingsvoorstellen is het volgende relevant:

Cluster efficiency

De bezuinigingen in combinatie met de ontwikkelingen die van buiten op de gemeente afkomen stellen hoge eisen aan de organisatie. De uitdaging is om met minder personeel en met minder inhuur derden hetzelfde niveau van dienstverlening en of taakprestaties te leveren. In het algemeen geldt dat de bezuinigingen bij ongewijzigd beleid worden gerealiseerd zonder grote effecten voor dienstverlening en bedrijfsvoering.

Cluster subsidies/verbonden partijen

Betreffende de meerjarige invulling van de taakstellingen binnen het cluster subsidies/verbonden partijen is het volgende relevant:

- **Stijging inwoneraantal**

Het inwoneraantal van de gemeente Haarlem stijgt. Afhankelijk van de ontwikkeling van de inwoneraantal bij de andere gemeenten kan dit betekenen dat een groter deel van de kosten van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) door de gemeente Haarlem moet worden betaald. Hierover zijn op dit moment nog geen gegevens beschikbaar. Gelet hierop nemen we dit effect pm mee. Ook bij andere gemeenschappelijke regelingen kan dit effect spelen.

- **Taakstelling verbonden partijen Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)**

De gemeente Haarlem heeft in 2011 de doelstelling geformuleerd op de begrotingen van de verbonden partijen, waaronder de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), een bezuiniging door te voeren van 15 %. De taakstelling voor de VRK is als volgt:

Afnemende bijdrage aan VRK a.g.v. taakstelling verbonden partijen	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Taakstelling verbonden partijen VRK conform meerjarenraming Haarlem (A.)	-610.000	-914.000	-1.218.000	-1.522.000	-1.826.000	-2.130.000

In reactie hierop heeft de VRK een proces ingezet waarbij aan de deelnemende gemeenten in de vorm van menukaarten een aantal bezuinigingsopties is voorgelegd waarover vervolgens besluitvorming heeft plaatsgevonden (€ 2.900.000 in 2012 en 2 x € 600.000 in 2013 en 2014).

Bij de 2^e Bestuursrapportage 2012 is een voordeel gemeld als gevolg van lagere kosten inzake functioneel leeftijdsontslag (FLO) van medewerkers van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Dit structurele voordeel wordt in mindering gebracht op de bezuinigingstaakstelling die voor de VRK is ingeboekt. Wij verwijzen naar paragraaf 2.1.1.

Vanuit de bestuursovereenkomst regionalisering brandweer (2008) ligt er nog een efficiencytaakstelling bij de VRK van € 200.000, vanaf 2012. In 2011 heeft de VRK bij de menukaarten separaat voorgesteld deze taakstelling te realiseren door de vrijwilligerspost Oost met ingang van 2012 te sluiten. De gemeenteraad heeft door middel van een amendement

besloten dat deze taakstelling tot en met 2014 nog niet ingevuld hoefde te worden. Afgesproken is dat de VRK begin 2013 met een voorstel komt voor een alternatieve invulling van die bezuiniging of dat sluiting van de post Oost alsnog plaatsvindt. Dat voorstel wordt binnenkort ter besluitvorming voorgelegd.

Vanaf 2017 zijn nog extra maatregelen nodig om de taakstelling te realiseren. In de jaren tot en met 2014 is de VRK bezig met het effectueren van de bezuinigingen uit de menukaarten. Het is gelet op de financiële situatie van de gemeenten niet onlogisch om in de jaren erna (2015 en verder) een financiële korting met de VRK af te spreken. Dat zal vanzelfsprekend in overleg met de overige participanten in de gemeenschappelijke regeling gebeuren. Aandachtspunt bij het invullen van de bezuinigingen is dat de kwaliteit (o.a. veiligheidsniveau, gezondheidszorg) niet in het geding komt bij verdere bezuinigingen. Een korting met enige procenten is genoeg om de bestaande taakstellingen alsnog in te vullen. Het is wel van belang dat alle (subsidie)relaties met de VRK in beeld blijven en dat vermeden wordt met voorstellen voor nieuw beleid financiële ruimte op korte termijn in te vullen.

5. Externe inhuur

In de bestuursrapportages zal het college rapporteren over externe inhuur. In april 2013 is een afzonderlijke informatienota externe inhuur opgesteld (BIS 2013/64200). Ten opzichte van deze nota zijn geen wijzigingen te melden. Daarom wordt hier volstaan met de conclusie uit de genoemde nota.

In de nota is uiteengezet wat het gemeentelijk beleid is omtrent externe inhuur en hoe deze verder wordt verminderd. Op basis hiervan is aangegeven voor welke onderwerpen in 2013 en 2014 (waarschijnlijk) zal worden in gehuurd. Ten opzichte van 2012 is daarbij een forse afname te zien, waardoor de inhuur terugloopt naar een bedrag dat overeenkomt met de inhuur in vergelijkbare gemeenten. Op basis van de huidige informatie moet de organisatie in staat zijn om de opgedragen werkzaamheden uit te voeren, zonder het plafond van € 12,4 miljoen in 2013 voor externe inhuur te overschrijden.

6. Voortgang grote projecten

Lijst Voortgang grote projecten

De voortgang van de grote complexe projecten binnen de gemeente Haarlem volgen we in de bestuursrapportages middels deze voortganglijst. In deze lijst treft u voornamelijk de grote fysieke projecten aan. Daarnaast treft u enkele politiek gevoelige projecten uit het beheer- en onderhoudsprogramma aan. Niet in de lijst opgenomen zijn de vele werken in de openbare ruimte. Met dit overzicht wordt inzicht geboden in de aspecten planning (tijd), geld, kwaliteit en participatie en inspraak van een project.

Tijd (planning): groen d.w.z. geen afwijking t.o.v. vastgestelde planning, oranje minder dan 3 maanden vertraging, rood meer dan 3 maanden vertraging. Kleuren worden aangegeven t.o.v. de oorspronkelijke planning, tenzij de raad in een later stadium is geïnformeerd over een nieuwe planning. Oranje en rood worden van een toelichting voorzien.

Geld: groen d.w.z. uitgaven en verplichtingen voor geplande werkzaamheden vallen binnen het door de raad vastgestelde krediet, oranje d.w.z. uitgaven en verplichtingen buiten het vastgestelde krediet - maar binnen de totaal vastgestelde raming voor het project (d.w.z. te laat met kredietaanvraag) rood d.w.z. uitgaven, verplichtingen en/of eind prognose valt buiten de kaders, d.w.z. buiten de totale raming voor het project. Oranje en rood worden van een toelichting voorzien.

Kwaliteit: (V) geen afwijkingen van het stedenbouwkundig plan uitgangspunten en/of programma van eisen / (O) wel afwijkingen t.o.v. stedenbouwkundig plan en/ of programma van eisen. Afwijkingen stedenbouwkundig plan worden toegelicht.

Informatie: participatie en inspraak is afgerond, nog lopend of n.v.t. Bijzonderheden worden toegelicht.

Indien gevraagde informatie (tijd en of geld) op dit moment niet beschikbaar is, is het desbetreffende veld niet ingevuld (d.w.z. wit)

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Fuca projecten (Funderingsaanpak)		dec-12	☺	☹	Er is sprake van een minder dan verwachte grondopbrengst.	V	Lopend	
Gasthuisvest - Kampervest reconstructie	IP 61.90c	jun-12			PROJECT IS AFGEROND	V	Afgerond	
Houtplein, Parkeergarage (Provincie)		dec-11	☺	☺		V	Lopend	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Raaks + restant raaksbruggen	rb 91/2005	okt-12	☺	☺		V	Afgerond	
Raakspoort, Gemeentelijke herhuisvesting	rb 14/2007 & rb 89/2007, IP 25.08	sep-14	☺	☺	Raakspoort is in oktober 2011 opgeleverd en in gebruik genomen. Zijlpoort is momenteel in uitvoering. De huidige prognose is dat de Zijlpoort binnen het vastgestelde krediet en conform de contractplanning zal worden uitgevoerd.	V	Afgerond	
Stationsplein en omgeving	rb 023/2008	jul-12	☹	☹	De projectuitgaven laten overschrijdingen zien. Het krediet wordt met name overschreden omdat het project problemen ondervindt aan de dekkingskant. Dit is o.m. het gevolg van een terugvallende dekking uit (beoogde) verkoop van gemeentelijk bezit. De raadscommissie heeft nog niet geadviseerd over het vervolgkrediet. Derhalve is er nog geen vervolgkrediet met het risico dat werk dat moet worden uitgevoerd stagneert.	V	Lopend	
Delftwijk paraplu:	rb 037/2008	tot 2020				V	nvt	
- Delftwijk Marsmanplein winkelcentrum	rb 224/2007 rb 2010/297014	dec-12	☺	☺		V	Afgerond	
- Delftwijk, Slauerhoff	rb 207/2007 & 09/14846	dec-12	☺	☺		V	Afgerond	
- Delftwijk, Delftlaan Noord	rb 206/2007 & 10/288437	apr-12	☺	☺		V	Afgerond	
Archipelstraat e.o.		apr-12				V	Afgerond	
Deliterrein	rb 104/2005 038/2009	ntb	☹	☺	Binnen het project Deli wordt gerekend met een "graszaadscenario". Dit houdt in dat de opbrengsten voorzichtigheidshalve zijn verlaagd en ver in de tijd naar achteren zijn geschoven. Het eindresultaat blijft constant ten opzichte van vorig jaar met	V	komt nog	
Dietsveld e.o.	IP 63.19a GOOV OVN	jan-15	☹	☺	Door beperkte rioleringsbudgetten is dit project getemporeerd. In de planning staat het project nu voor uitvoering in 2015 en 2016	V	Op te starten	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Land in Zicht, Schoterbrug woningen	rb 302/2005	dec-14	😊	😊	De stadshaven is klaar. De havenappartementen worden naar verwachting in april opgeleverd (inclusief de accommodatie van de Hengelsportvereniging), de waterwoningen in juni en de watervilla's na de bouwvak. De start van de bouw van de torenappartementen is afhankelijk van een overeenkomst tussen Strukton en Elan. De grond moet in ieder geval uiterlijk in oktober van dit jaar afgenomen worden. Liander heeft de verantwoordelijkheid voor de elektra-aansluiting van de HJC overgenomen. De lang slepende erfpachtkwestie zal door de rechtbank beslecht moeten worden. Voor de Reddingsbrigade is een plan in de maak voor vestiging op Schoteroog. Door een wijziging van het financiële perspectief lijkt het niet nodig te zijn om een extra krediet voor de afronding van het project aan te vragen.	V	Afgerond	
Pijnboomstraat e.o.	IP/ Expl.	nov-12			PROJECT IS AFGEROND	V	Afgerond	
Pim Mulier	rb 127/2007 rb 240/2008 WZ/OGV/2009/18 9480	dec-11	😊	😐	Ten opzichte van de bestuursrapportage 2012-2 zijn de financiële vooruitzichten niet gewijzigd.	V	Afgerond	
Ripperda	rb 258/2005 & 2010/413420	jul-13	😊	😊	De verkoop van de laatste fase stagneert. De Ontwikkelcombinatie Ripperda heeft de verkoop gestaakt na tegenvallende resultaten in 2012. De opbrengstverwachting van Ripperda in de grondexploitatie verslechtert met € 0,7 mil. De werkzaamheden blijven binnen het krediet.	V	Afgerond	
Sonneborn	anterieure ovk	ntb	😊	😊		V	komt nog	
Spaarndamseweg herinrichting	GOGV BDU subs	jun-12			PROJECT IS AFGEROND	V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
van der Aart sportpark/ PUK	rb 046/2007	jan-12	☹	☹	Definitieve uitsluiting is nog niet ontvangen van de belastingdienst. De verwachting is dat overeenstemming wordt bereikt. Er zijn mankementen aan het gebouw geconstateerd (vochtproblemen). De bouwer wordt aansprakelijk gesteld. Een aanvullend krediet wordt aangevraagd om reparaties aan het gebouw uit te voeren.	V	Afgerond	
Verspronckweg (noord)	IP 61.90a+b 2011/234612	jun-12			PROJECT IS AFGEROND	V	Afgerond	
Verspronckweg (zuid)	IP 61.91c	GSU: sep-12	☺	☺		V	Afgerond	
VMBO West (bouw badmintonpad)	rb 093/2007	apr-12	☺	☺		V	Afgerond	
Wijkpark delftwijk	rb 006/2008 & 10/21763	dec-13	☺	☺		V	Lopend	
DSK fase II en fase III/ Pr. Bernhardlaan	rb 237/2006	jul-13	☺	☺	Het verwachte positieve resultaat van de grondexploitatie zal minder zijn door bijdrage aan de nieuwbouw van de scholen MLK en Hildebrand. Conform raadsbesluit reg. 13/30375	V	Lopend	
Fly-over	rb 001/2007 en rb 214/2008	apr-12	☺	☺		V	Afgerond	
Oostweg	IP 67.40	dec-11	☺	☺		V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Prinsenbrug	IP 62.05	nov-12	😊	😬	Het project wordt voorjaar 2013 afgerond. Er is sprake van een relatief geringe overschrijding van kosten, een bedrag van ca. € 230.000. De definitieve kosten kunnen worden vastgesteld, zodra het werk is afgerekend met de aannemer. Het tekortkomende bedrag wordt verrekend met het saldo van het IP-project 62.02 Aanpassing brugbediening, brugwachtershuisjes en wachtplaatsvoorzieningen. Op deze post wordt in 2014 een positief saldo verwacht. Tot die tijd wordt het tekort op de Prinsenbrug voorlopig verrekend met IP-post 62.09 vervangingsprogramma bruggen. Op deze wijze wordt voorkomen dat er wordt ingeboet op noodzakelijke onderhoudsbudgetten voor bruggen.	V	Afgerond	
Reinaldapark	IP 61.41/ IP 63.11/ IP 65.19	jan-14	😊	😬	Er moet rekening worden gehouden met een tekort op dit project afhankelijk van het uiteindelijke aanbestedingsvoorstel en meerwerk.	V	Lopend	
Scheepmakers kwartier	rb 014/2008 & 10/140564	jul-15	😊	😬	Ontwikkelaar heeft aanvullende eisen gesteld v.w.b. toegestane functies (afwijkend van masterplan). Om dit uit te werken zullen extra uren gemaakt moeten worden bij Ruimtelijk Beleid.	V	Lopend	
Slachthuisbuurt zuidstrook	rb 043/2007 rb 052/2008	apr-18	😊	😬	Door wegvallen van ISV middelen ontstaat na 2014-2015 mogelijk een dekkingsprobleem.	V	Lopend	
Slachthuissterrein	-	DO: okt-12	😊	😊		V	Lopend	
Waarderhaven	rb 2009/93482	feb-12	😊	😊		V	Lopend	
Waarderpolder, Noordkop fase 2	rb 160/2007 & rb 221/2007	GSU:	😊	😊	Door vondst asbest is werk tijdelijk stilgelegd. Inmiddels hervat en nu nog binnen planning. Financiële consequenties nog in onderhandeling met aannemer.	V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
023-Haarlem, de Entree	rb 176/2004	medio 2018	☺	☺	De bouw van de woningen op de Entree is in eind 2012 gestart. Niet alle bouwblokken zijn in uitvoering gegaan omdat de verkoop op onderdelen stagneerde. Begin februari 2013 is door de gemeente en de OC gewerkt aan een optimalisatie van de plannen voor de Entree-west. De optimalisatie voorstellen vallen binnen het masterplan. Op dit moment vinden verkennende gesprekken plaats tussen de Gemeente Haarlem en de OC023 of en onder welke aanvullende voorwaarden de levering van de Entree-Oost plaats kan vinden. Voor de planbegeleiding van dit jaar wordt komend kwartaal krediet aangevraagd.	V	Afgerond	
Belcanto	anterieure ovk	ntb	☺	☺		V	komt nog	
IVOREZ, Europawijk zuid	rb 192/2008 2009/199325/JN	Q4-2013	☺	☺	Door meerwerk zijn de prognoses voor Fase III en IV, en IIIa en VII licht overschreden. Dit is opgelost door te schuiven binnen de beschikbare budgetten. De uitvoering van fasen V, Va en VI wordt van 2013 t/m 2015 geprogrammeerd.	V	Afgerond	
Meerwijk-Centrum	rb 007/2007 rb 191/2008	apr-12	☺	☺	Uit ontwikkeling van locatie 1 van de overeenkomst Meerwijk Centrum moet een bepaalde opbrengst in de grex gehaald worden. Die opbrengst is berekend aan de hand van plannen die voor de crisis zijn gemaakt. De vraag is of de opbrengstverwachting nog realistisch is. Op Korte termijn wordt met Ymere een afspraak gemaakt hierover.	V	Afgerond	
Aziëweg	rb 159/2007 2009/84115	ntb	☺	☺	De verkopen zijn vertraagd door de crisis. Inmiddels is een VO van het parkontwerp gereed waardoor de verkoop van 1 van de twee torens van Sint Jacob doorgang kan vinden. De onderhandelingen met Pré wonen zijn stil gevallen. Pré wonen krijgt haar financiering niet rond. Komend kwartaal wordt nieuw budget aangevraagd voor verdere planbegeleiding en worden er maatregelen getroffen om mogelijke tekorten (die ontstaan door uitblijven van verkoop) op te vangen.	V	komt nog	
Geneesherenbuurt	GOOV, IOR, OVN	aug-13	☺	☺		V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Schalkstad	rb 003/2008	ntb	☺	☹	Het besluit om de kosten de PS voor te financieren uit het parkeerfonds Schalkstad is nog niet geëffectueerd. De kosten worden tijdelijk gestald op een kostenplaats "werken voor derden "in afwachting van het beschikbaar komen van de dekking. Concern en de afdeling financiën werken aan een voorstel om deze gelden uit de reserve vrij te maken zoals bij de oprichting van de PS is overeengekomen.	V	komt nog	
Zuiderzeelaan / Betuwelaan / Slufterweg		dec-12			PROJECT IS AFGEROND	V	Afgerond	
Garenkokerskwartier, riolering	IP 63.19b	mei-12	☺	☺		V	Afgerond	
Juliananalaan e.o (vrijliggende fietspaden)		nov-12	☺	☺		V	Afgerond	
Oosterduin e.o.	IP 63.19, GOOV, IOR, STRM, OVN	dec-13	☺	☺		V	Afgerond	
Remise Connexion terrein	anterieure ovk	dec-11	☹	☹	Inmiddels zijn de gemeentelijke kosten opgelopen tot ruim 250.000 euro. De ontwikkelaar heeft aangegeven zich te bezinnen op de ontwikkeling.	V	Lopend	
VMBO vernieuwt		jan-12	☹	☹	Het project VMBO vernieuwt wordt dit jaar afgesloten. De scholen zijn binnen het krediet gerealiseerd. De opbrengsten uit verkoop zijn in de jaarrekening de tijd verschoven en naar beneden toe bijgesteld.	V	Afgerond	
Spaarndamseweg fase 2	IP 63.19b, GOOV	dec-14	☺	☺	Uitvoering is aan de orde op het moment dat de Raad op 21 maart 2013 het benodigde raadskrediet beschikbaar stelt.	V	Afgerond	
Waarderbrug 2 richtingen		dec-14	☺	☺	Participatie is onlangs opgestart (maart 2013).	V	Opgestart	
Turfmarkt en Spaarne	GOGV, 62.09, 63.19, OVN, VVZ, BDUsubs	jan-14	☺	☺			Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Albert Schweitzerlaan	GOGV, 62.09, RSLsubs, 63.19	dec-14	☹	☺	vertraging: Op verzoek van de commissie Beheer wordt het definitief ontwerp van het westelijk deel heroverwogen, mede in het kader van de discussie over "grijze wegen". In mei 2013 wordt opnieuw kredietvoorstel naar de raad gestuurd, na afloop werksessie "grijze wegen". kosten: uit een second opinion van het riooladvies/rioolontwerp blijken gebreken aan het riool en de drainage. Dit brengt naar alle waarschijnlijkheid extra kosten met zich mee. Mogelijke meevaller door extra subsidie. Meer duidelijkheid hierover in Bestuursrapportage II.	V	Afgerond	Kwaliteit: riooladvies/-ontwerp heeft gebreken, waardoor kosten riolering zijn onderschat.
Houtmanpad (recreatieve fietsverbinding)	IP 61.45	nntb	☹	☺	De geplande start uitvoering van 19 oktober 2012 is opgeschort na het indienen van een voorlopige voorziening door bezwaarmaker. Tegen de twee voor het werk benodigde omgevingsvergunningen is bezwaar aangetekend. De eerste OG ligt ondertussen voor hoger beroep bij de Raad van State. Voor de tweede OG wordt op de korte termijn een uitspraak van de commissie B&B verwacht. Beide bezwaarprocedures hebben effect op de startdatum. Voor het project zijn twee provinciale subsidies beschikbaar gesteld: ILG en Bereikbaarheid Kust. Om de orde termijn van de ILG subsidie niet te overschrijden is voor 31 december 2012 is bij de provincie N-H een verzoek tot uitstel ingediend tot uitstel vaststelling subsidie ILG en een nieuwe termijn voor onherroepelijkheid vergunningen voor de bouw van 5 bruggen en het vellen van houtopstanden. Wanneer uitstel niet wordt verleend zal de kleur van kolom geld naar rood gaan.	V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie participatie & inspraak	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Bakenessergracht	OVN, GOOV, IP 63.08, IP 63.19	jul-05	☹	☹	De geplande start uitvoering van januari 2013 is opgeschort na het indienen van een voorlopige voorziening door Vrienden van de Bakenes. Op 9 april 2013 is er een zitting bij de rechtbank, mogelijk komt er ook nog een beroep. De werkzaamheden zijn nu geknipt in 3 projecten (relinen, bestrating en kademuur). Relinen en bestrating kunnen starten in de zomer van 2013. Reconstructie kademuur zal in augustus, september 2013 starten. Vanwege veel overleg, raadvragen en aanvullend onderzoek nemen de VAT kosten toe.	V	Afgerond	
Nieuwe Gracht fase 2	IP 63.03, IP 63.19, GOOV	jul-05	☺	☺	Het project is aanbesteed en zal in april/mei 2013 in uitvoering gaan. Werkzaamheden duren 10 maanden en worden gefaseerd uitgevoerd	V	Afgerond	

7. Voortgang aanbevelingen accountant en rekenkamercommissie 2010 en 2011

In hoofdstuk 4 en 5 rapporteren wij over de voortgang in de aanbevelingen van de accountant en de rekenkamercommissie.

De aanbevelingen die in de vorige rapportage in bestuursrapportage afgerond waren (groen), zijn uit onderstaande lijst verwijderd. Aanbevelingen die nu status oranje hebben lopen nog, maar zijn nog niet afgewikkeld. Aanbevelingen met status rood lopen achter ten opzichte van de planning.

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
I Kaderstelling en controlemogelijkheden van de raad						
1	RKC9 Syst.	Opstellen van voorstellen door de werkgroep informatiewaarde ter verbetering van het systeem van programmabegroting - voorbereiden programmateksten - indicatoren aansluitend op coalitieakkoord - beleidsprestaties aan middelen relateren - opmerkingen RKC per programma	In het jaarverslag is op programma en beleidsveldniveau het inzicht verder verbeterd in de realisatie van doelen en prestaties met effect- en prestatie-indicatoren. In het overzicht “wat heeft het gekost” is een financiële analyse rekening versus begroting opgenomen, met een korte toelichting van de belangrijkste voor- en nadelen.	De relatie tussen de financiële resultaten en doelen en prestaties wordt in het jaarverslag nog niet altijd voldoende gelegd. Ook is nog niet de relatie met de actiepunten uit het coalitieakkoord voldoende zichtbaar gemaakt. Wij onderschrijven het actiepunt om de verbeteringen die in de begroting 2012 zijn aangebracht betreffende de relatie tussen de actiepunten uit het coalitieakkoord en de doelen en prestaties volgend jaar op te nemen in het Jaarverslag 2012. Uit het concept verbeterprogramma 2012-2013 “Stevig funderen zonder stutwerk” blijkt dat een werkgroep budget control wordt ingesteld, met onder meer als aandachtspunt verbetering informatievoorziening en proces begroting, BERAP. Dit kan bijdragen aan de realisatie van dit aandachtspunt. Tevens is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke informatievoorziening. Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt.	Voor de begroting 2013 is een verbeteringslag gemaakt omtrent het invoeren van het kader van de subsidiesystematiek voor alle doelen en prestaties. Dit houdt in dat alle doelen zijn bekeken en waar nodig geherformuleerd. Alle prestaties zijn in dit kader beter geformuleerd. Het is bij de begroting 2013 nog niet gelukt om de relatie tussen budget en prestatie inzichtelijk te maken. Met de programmacoördinatoren wordt dit voor de begroting 2014 verder ter hand genomen.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
2	RKC2 Syst.	Investeren in het risicobewustzijn van de organisatie. Treffen van maatregelen voor het beheersen van risico's	In het jaarverslag 2012 wordt in de paragraaf weerstandvermogen goed onderbouwd inzicht geboden in de weerstandscapaciteit van de gemeente. In de paragraaf financiering worden financierings- en kredietrisico's toegelicht en in de paragraaf verbonden partijen is een risicoclassificatie per verbonden partij opgenomen. De onderbouwing van voorzieningen door de organisatie is verbeterd, maar blijft nog wel aandachtspunt. Bij de totstandkoming van de jaarrekening is deze informatie eerst na het stellen van de nodige vragen opgeleverd. In het kader van het jaarrekeningtraject heeft een 'opschoning' van de geïnventariseerde risico's plaatsgevonden met een meer specifieke duiding van de risico's en een verdiepingsslag op een aantal risico's.	Maatregelen van het bevorderen van risicobewustzijn en de verdere implementatie van het risicomanagement zijn nog niet voldoende zichtbaar. Door systematisch afdelingen een zelfanalyse te laten doen ter beoordeling van het risicomanagement en de resultaten vast te leggen met risicokaarten kan het bewustzijn en systeem van risicomanagement verder verbeteren	Risico-inventarisatie voor verbonden partijen is gerealiseerd. Voorts worden met de uitvraag aan de hand van het risicobeheersingssysteem de risico's jaarlijkse geactualiseerd. In 2013 komt in de organieke verantwoording en P&C cyclus de risicobeheersing aan de orde voor onder meer verbonden partijen en gesubsidieerde instellingen en projecten. De financial audit wordt vanuit een risicoanalyse op processen en systemen ingericht.	☺
3	RKC3 Syst.	Opnemen van een standaard risicoparagraaf in raadsstukken	Nog niet in alle B&W voorstellen en Raadsstukken is een risicoparagraaf opgenomen	Door risicoparagraaf standaard op te nemen in B&W- en Raadsstukken wordt risicobewustzijn bevorderd en verbetert het inzicht in de risico's, mede ten behoeve van de besluitvorming.	De opzet van de B&W- en Raadsnota's en mogelijke verbeteringen daarvan moet nog onder de loop worden genomen.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
II Budgetverantwoordelijkheid en beheer						
10	RKCI Syst.	Voorleggen van een plan voor verbeteren van budgetaansturing en budgetbeheer (bij het eigen apparaat en de verbonden partijen)	Met de P&C-kalender voor het jaar 2012 wordt de P&C-cyclus strakker gestuurd. Ook is meer aandacht voor budgetbeheer in directieteam. In opzet zijn in gang gezet maandelijkse reviewgesprekken van de controller met de hoofdafdeling en rapportage van bevindingen aan de gemeentesecretaris. In 2012 zal dit verder worden geïmplementeerd. Het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 vormt een goede basis voor de verbetering van budgetaansturing en budgetbeheer, onder meer met de doorontwikkeling van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en de gedefinieerde beoogde projectuitkomsten van de in te stellen werkgroepen. In dit verbeterprogramma wordt voldoende aandacht besteed aan de elementen organisatie en rollen en gedrag.	Hoewel enkele verbeteringen in de budgetaansturing en met name control door de Concernstaf zichtbaar zijn is dit nog een belangrijk aandachtspunt. Er is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke informatievoorziening. Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt.	In de P&C gesprekken worden vaste sets met informatie besproken. In aanloop naar 2013 is gewerkt aan een organiek verantwoordingsmodel met jaarplannen en management-rapportages per hoofdafdeling. Uitgangspunt is integraal management. In deze verantwoording worden ook de financial audits op hard closes en IC/VIC en de bevindingen controller opgenomen. De budgethouder wordt centraal gepositioneerd. Middels enquêtes en sessies zijn de knelpunten geïnventariseerd. Er is een probleemanalyse met actieplan voor opleiding, informatievoorziening, ondersteuning e.d. opgemaakt. De verbeteringen daaruit worden in 2013 belegd.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
11	Acc1	Actualiseren kaders en verordeningen voor het middelenbeheer en de te onderkennen functies	In 2011 zijn de nota activabeleid en de verordening ex art 212 GW (financieel beleid, financieel en de inrichting van de financiële organisatie) geactualiseerd.	Uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus moet nog plaatsvinden. Met het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 is een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. Zo wordt een doorontwikkeling beoogd van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en zal een werkgroep ‘financiële pentagoon’ worden ingesteld die onder meer zal zorgdragen voor een volledige beschrijving van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per rol in de financiële pentagoon.	De rollen en verantwoordelijkheden in de vijfhoek budgethouder-bedrijfsbureau-financiën-concerncontrol-IC/VIC/AO zijn uitgewerkt in 2^e en 3^e kwartaal 2012 en worden uitgerold in 4^e kwartaal en eerste halfjaar 2013. De kaders en verordeningen worden daarop aangepast.	☺
12	Acc2	Aanscherpen control op verbonden partijen door de betrokken hoofdafdelingen	In de paragraaf verbonden partijen is met de risicoclassificatie inzicht geboden in de risico's.	In deze paragraaf zou aanvullend inzicht kunnen worden geboden in de vermogenspositie/ solvabiliteit van de verbonden partij. Aandachtspunten zijn verder nog de toepassing van de nota verbonden partijen (in opzet aanwezig; werking nog niet zichtbaar), afspraken met verbonden partijen over tussentijdse informatievoorziening, risicobeheersing, monitoring bezuinigingen, reservevorming e.d. en de wijze waarop vanuit de gemeente control wordt uitgeoefend op de verbonden partij. Control op verbonden partijen blijft nog een belangrijk aandachtspunt.	De risicobeheersing maakt onderdeel uit van het integraal management van de hoofdafdelingen. Dit wordt in 2013 in de organieke P&C-cyclus geïntegreerd. Daarin komt het risicobeheer voor verbonden partijen standaard aan de orde.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
13	Acc6	Verbeteren projectcontrol (inclusief relatie opdrachtgever / opdrachtnemer)		Ten tijde van jaarrekeningcontrole 2011 waren verbeteringen nog niet zichtbaar. Belangrijkste te realiseren verbeteringen zijn: - inzicht in projectrisico's; - voortgangsrapportages met analyse tussen planning en realiteit en verwachte financiële uitkomsten; - Projectrisico's zijn gedefinieerd en voortgangsrapportages worden opgesteld. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat deze voortgangsrapportage extra comptabel worden opgesteld. In het kader van de integratie Stedelijke Projecten/Wijkzaken zal dit verder vormen krijgen.	Projectbeheersing maakt onderdeel uit van jaarplan en managementrapportage van de hoofdafdeling Voor onderhouds- en investeringsprojecten wordt dit in het kader van integratie en reorganisatie WZ/STP in 2013 georganiseerd.	☺
14	Acc4	Herontwerpen en verbeteren bedrijfsprocessen en Administratieve Organisatie (AO)		In jaarrekeningtraject nog onvoldoende beeld gekregen over het herontwerp en verbeteren van de bedrijfsprocessen. In komende maanden zal volgens het verbeterplan een totaaloverzicht worden opgesteld met status van procesbeschrijvingen, informatievoorziening en risicoanalyses. Binnen de hoofdafdeling Middelen en Services worden de ondersteunende processen -ten behoeve van de gehele organisatie- op lean principes beoordeeld. Hiermee wordt ook beoogd meer duidelijkheid en eenduidigheid in de ondersteuning ten aanzien van financiën en bedrijfsvoering aan de organisatie te realiseren. Vervolgens zal een uitrol plaatsvinden voor de overige processen.	Voor alle significante processen zijn de AO/IC procedures tegen het licht van de AO kaders gehouden. In de maanden januari tot en met maart heeft een inhaalslag plaats gevonden. Nog niet alle procedures zijn herzien en vastgesteld. Voorts maakt de verbetering van de processen op interne beheersingsmaatregelen onderdeel uit van het verbeteren van de IB en audit plannen. Deze worden in Q2 van 2013 opgeleverd.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
15	Acc17 Syst.	Aanscherpen van procedures rondom Huren en pachten	In 2011 is gestart met het in kaart brengen van de aanwezige huurcontracten en het analyseren van de volledigheid van de registratie van de vastgoedobjecten in de subadministratie Wish.	De aanscherping van de procedures is nog niet afgerond. Aandachtspunten zijn nog: - interne toetsing volledigheid objectenregister - opzet contractenregistratie - maandelijkse aansluiting financiële administratie met subadministratie Wish - De verdere verbetering is onderhanden conform het ingezette verbeterplan.	De afdeling Vastgoed Beheer had de opdracht om de procedure in kwartaal 4 op te leveren en de systemen hierop met autorisaties aan te passen. De aangepaste procedure is nog niet vastgesteld. In Q2 2013 zal dit worden afgerond.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
16	Acc25	Verbeteren interne controle (IC) (taken en verantwoordelijkheden)	In het jaarrekeningproces was zichtbaar dat de kwaliteit van de interne controle is verbeterd. Het afdelingsmanagement is meer betrokken geweest bij de totstandkoming van jaarrekeningposten. De coördinatie en reviewwerkzaamheden van de Concernstaf hebben bijgedragen aan een betere sturing en control van het jaarrekeningproces.	Wel zijn nog een aantal verbeteringen wenselijk. De inhoudelijke kwaliteit en betrouwbaarheid van de informatie opgeleverd door de organisatie moet beter. Ook de interne controle op de toereikendheid van de onderbouwing met onderliggende documentatie (voorzieningen, overlopende posten, inschatting van waardering van gronden) en de interne controle op de memoriaalboekingen vereist nog verdere verbetering. Met het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 is een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. Zo wordt een doorontwikkeling beoogd van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en zal een werkgroep ‘financiële pentagoon’ worden ingesteld die onder meer zal zorgdragen voor een volledige beschrijving van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per rol in de financiële pentagoon. Daarnaast worden binnen de hoofdafdeling Middelen en Services de ondersteunende processen -ten behoeve van de gehele organisatie- op lean principes beoordeeld. Hiermee wordt ook beoogd meer duidelijkheid en eenduidigheid in de ondersteuning ten aanzien van financiën en bedrijfsvoering aan de organisatie te realiseren. Dit geldt ook voor de financiële processen op de afdeling financiën, waarbij wordt gestreefd naar 5 primaire processen en de indeling naar front-mid-backoffice wordt losgelaten.	In 2012 wordt het financial auditplan opgeleverd en wordt het gat tussen huidige en nieuwe werkwijze gerepareerd. Vanaf 2013 voert de afdeling K&C een full financial audit uit als voorloper op de accountantscontrole en ter verbetering van het zelf controlerend vermogen. Voorts worden alle significante AO processen op IC en functiescheiding beoordeeld en aangepast. De auditplannen 2013 zijn in ontwikkeling en worden in Q2 2013 opgeleverd.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
III Aanbevelingen gericht op ondersteunende middelenfuncties w.o. de financiële administratie						
17	AccI4	Inbedding van toetsing aan BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) in bestaande werkprocessen	Bij de totstandkoming van de jaarrekening en het jaarverslag is vanuit de organisatie meer aandacht besteed aan de toepassing van BBV. In de afgelopen periode zijn BBV cursussen verzorgd voor de afdeling Financiën, de medewerkers van de bedrijfsbureaus en Concernstaf.	Wij hebben echter nog niet kunnen constateren dat de toepassing van de BBV voldoende in de processen is ingebed. Het investeren in kennis en kunde van de medewerkers van de gemeente Haarlem op dit gebied blijft ook voor het komend jaar een aandachtspunt.	In 2011 en 2012 zijn checklists BBV ontwikkeld die per jaarrekeningpost moeten worden doorlopen. Voorts is gewerkt aan een handboek administratie waarin vanuit het normenkader waaronder de BBV, de boekhoudkundige processen en documentatie worden beschreven. Dit handboek zou in kwartaal 4 2012 worden opgeleverd. De aandacht voor jaarrekening en SiSa heeft vertraging in de oplevering veroorzaakt. Voor 2013 heeft er herprioritering van de acties plaatsgevonden. Bij de inrichting van de financiële pentagoon worden de administratieve processen integraal doorgelicht en herzien en zullen de BBV voorschriften onderdeel uitmaken van de processen. Dit zal zijn beslag krijgen in Q2-Q3 van 2013.	☹
18	RKC4 Syst.	Opzetten van een adequate activa administratie	In de afgelopen maanden is de activa administratie opgeschoond. De inschatting van de economische levensduur is nader beoordeeld en zo nodig aangepast, het bestaan van de activa is beoordeeld, de subadministratie is aangepast en het administratieve proces is herijkt en er is een periodieke inventarisatiecyclus ingevoerd.	Belangrijk is om in de komende maanden de aangepaste procedures op het gebied van de activa administratie verder te verankeren in procesbeschrijvingen.	In 2012 is de opschoning van de activa administratie voor de eerste fase voltooid. Procedures zijn aangescherpt. Bij de jaarrekening 2012 is vastgesteld dat een nog verdere aanscherping van de registratieve processen en interne beheersingsmaatregelen nodig is. In de organieke verantwoording die in 2013 wordt geïmplementeerd krijgt de verantwoording over het beheer, onderhoud en waardering en vaststellen van het bestaan van de activa door de hoofdafdeling een belangrijke plaats.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
19	Acc5	Versterken zelf controlerend vermogen van de organisatie	Ten behoeve van het jaarrekeningproces zijn diverse verbeteringen doorgevoerd, mede op basis van de afspraken zoals vastgelegd in de P&C-kalender voor het jaar 2012. Daarbij zijn zowel instrumentele verbeteringen aangebracht als gedragsaspecten. Zo is de betrokkenheid van directie en management bij het jaarrekeningproces zichtbaar verbeterd. Het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 vormt een goede basis voor de verbetering van budgetaansturing en budgetbeheer, onder meer met de doorontwikkeling van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en de gedefinieerde beoogde projectuitkomsten van de in te stellen werkgroepen. Zo zal een werkgroep budget control worden ingesteld die bij zal dragen aan verdere instrumentele verbeteringen en houding en gedragsaspecten. In dit verbeterprogramma wordt voldoende aandacht besteed aan de elementen organisatie en rollen en gedrag Er is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke informatievoorziening.	Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt.	Het financial auditplan 2013 is in ontwikkeling. De audit afdeling wordt in 2013 door de accountant opgeleid en begeleid. De taakwijziging wordt vastgelegd in de nieuw in te richten vijfhoek. Met de jaarrekening 2012 is gebleken dat het zelf controlerend vermogen is toegenomen. De accountant had geen nieuwe bevindingen ten opzichte van de bevindingen van de eigen organisatie. Wel zijn deze bevindingen en corrigerende acties nog tot stand gekomen met substantiële inzet van externe inhuur. Verankering in werkwijze en processen vraagt in 2013-2014 nog veel oefening met de medewerkers en begeleiding.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
20	Acc8 Syst.	Uitvoeren van “hard close” van de administratie, waarbij een tussentijdse analyse wordt uitgevoerd op de balansposten en exploitatierekeningen.	In 2011 is nog een hard close uitgevoerd en is het proces rond de maandafsluiting verder verbeterd. De jaarafsluiting is door een strakkere sturing en coördinatie en betere opbouw van het jaarrekeningdossier verbeterd.	Aandachtspunt is nog het nadrukkelijker betrekken en aanspreken van de (hoofd)afdelingen op het aanleveren van adequate verantwoordingsinformatie. In het jaarrekeningtraject bleek het nodig nog veel aanvullende vragen te stellen over jaarrekeningposten en analyses, zowel door de Concernstaf als de accountant. Hoewel minder dan voorgaande jaren bleken nog relatief veel correcties te moeten worden geboekt Per 30 juni 2012 zal de eerste “hard close” plaatsvinden. Voorvloeiend uit het concept verbeterprogramma 2012-2013 zal een werkgroep Financial en hard closes worden ingesteld. Aandachtspunt hierbij is het nadrukkelijk betrekken van de (hoofd) afdelingen bij dit proces en het geven van een nadere toelichting wat een ‘hard close’ feitelijk inhoudt en wat in dit kader van hun wordt verwacht. Dit kan door het organiseren van een zogenaamde ‘kick off-bijeenkomst’.	In 2012 is per 30 juni een eerste hard close uitgevoerd. Een tweede hard close heeft per 30 september plaatsgevonden. In 2013 is een vaste reeks hard closes ingericht voorafgaand aan de bestuursrapportages. Voorts wordt in 2013 gewerkt met “soft closes” per maand. Bij de jaarrekening 2012 is geconstateerd dat in de hard closes meer aandacht benodigd is voor de balansposities. De kaders hieromtrent worden aangescherpt.	
21	Acc10 Syst.	Periodiek vaststellen of geldnemer aan verplichtingen ten aanzien van verstrekte leningen kan blijven voldoen	Wij hebben nog niet kunnen vaststellen dat systematisch gedurende het jaar wordt getoetst of personen en bedrijven en andere organisaties waaraan de gemeente leningen heeft verstrekt of waarvoor de gemeente zich garant heeft gesteld aan hun verplichtingen kunnen voldoen.	In de reactie op het Verslag van Bevindingen van het College aan de Raad is opgenomen dat het College dit zal opnemen in de procedures rondom de jaarafsluiting 2012 en het vorderingenbeheer voor 2012.	Deze toets is ingericht in het treasury proces van de gemeente Haarlem.	

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
22	Acc18 Syst.	In overleg treden met de Belastingdienst over te hanteren BTW verdeelsleutels voor 2011 en komende jaren	In het kader van het jaarrekeningproces is de BTW positie van de gemeente beoordeeld. Binnen de gemeente Haarlem wordt gewerkt aan de verbetering van (de organisatie rondom) het BTW proces. Zo wordt het aspect BTW ingebed in de processen en wordt de ondersteuning en control belegd bij meerdere personen.	Het systematisch toetsen van de gehanteerde verdeelsleutels voor het BTW compensatiefonds is nog niet vastgelegd in een vaste jaarlijkse procedure. Wij adviseren deze procedure te beschrijven en te ondersteunen met een standaardoverzicht waarin afdelingen een opgave kunnen doen van belaste, onbelaste en BCF-activiteiten. Op basis hiervan kan M&S jaarlijks zo nodig de verdeelsleutels aanpassen.	Een belastingadviseur is verzocht de gemeente Haarlem te adviseren en te assisteren om het huidige kostenverhogende deel van het BTW-mengpercentage terug te brengen naar een niveau van vergelijkbare gemeenten m.i.v. 2013, alsmede met zoveel mogelijk terugwerkende kracht over voorgaande jaren. Het project omvat drie fasen: 1. de voorbereidende fase, waarin de huidige methodiek wordt onderzocht, een nieuw mengpercentage wordt bepaald en het verschil met het huidige mengpercentage helder wordt toegelicht. Deze fase is afgerond. 2. de overlegfase waarin afstemming met de Belastingdienst centraal staat. In oktober 2012 is een voorstel aan de belastingdienst voor een mengpercentage voorgelegd. In het gesprek met de belastingdienst is onze insteek voor de wijziging besproken. Qua methodiek kon dit ook de instemming van de belastingdienst hebben. Op dit moment zijn wij met de belastingdienst nog in gesprek over nadere onderbouwing op onderdelen en de financiële consequenties voor de nog niet vastgestelde jaren 2011 en 2012 en over de correctie voor de reeds vastgestelde jaren 2008 t/m 2010. Voor 2013 hebben wij het mengpercentage administratief reeds aangepast en dit afgestemd met de belastingdienst. Voor de zomer hopen wij meer duidelijkheid te hebben over de financiële afwikkeling. 3. de afwerkingsfase waarin het bestuur wordt geïnformeerd over het bereikte resultaat en de administratief-technische verwerking van het nieuwe mengpercentage wordt geregeld.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
23	Acc19 Syst.	Kritisch toetsen van de door de hoofdafdelingen aangeleverde informatie door M&S	Bij het jaarrekeningproces is de kritische toetsing van de door de hoofdafdelingen aangeleverde informatie verbeterd. Met het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 is een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. Zo wordt een doorontwikkeling beoogd van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en zal een werkgroep 'financiële pentagoon' worden ingesteld die onder meer zal zorgdragen voor een volledige beschrijving van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per rol in de financiële pentagoon. Daarnaast worden binnen de hoofdafdeling Middelen en Services de ondersteunende processen -ten behoeve van de gehele organisatie- op lean principes beoordeeld. Hiermee wordt ook beoogd meer duidelijkheid en eenduidigheid in de ondersteuning ten aanzien van financiën en bedrijfsvoering aan de organisatie te realiseren. Dit geldt ook voor de financiële processen op de afdeling financiën, waarbij wordt gestreefd naar 5 primaire processen en de indeling naar front-mid-backoffice wordt losgelaten.	Hoewel de aanlevering van de informatie is verbeterd kan de kwaliteit en betrouwbaarheid van de aangeleverde informatie nog verder verbeteren. Dit blijft nog een aandachtspunt voor het komende jaar. De in 2012 uit te voeren hard closes kan een goed toetsmoment zijn. Belangrijk aandachtspunt hierbij is het verder op orde brengen van de centrale registratie bij Middelen en Services, de verdere ontwikkeling van Qlick view ter verbetering van de informatievoorziening. Verder zullen de afspraken tussen M&S en de andere hoofdafdelingen nog moeten worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.	Richtlijnen zijn ontwikkeld voor de aanlevering van onderbouwende documentatie bij de hard closes. Verder wordt bij de hard closes aangestuurd op de juiste aanlevering van documentatie voor het opnemen van afsluitingsmutaties in het grootboek. In het handboek administratie wordt vanuit het normenkader beschreven welke documentatie en autorisatie benodigd is om tot boeking over te gaan. K&C beoordeelt vanuit de financial audit functie in 2013 de werking. Voorts zullen in aanloop op de integratie van de ondersteunende taken van de bedrijfsbureaus naar M&S dienstverleningsovereenkomsten worden opgemaakt die de budgethouder de kwaliteit en randvoorwaarden van verwerking aanreiken.	

IV Aanbevelingen gericht op cultuuraspecten

24	Acc3	Vergroten betrokkenheid management (hoofd-) afdelingen bij Planning & Control	Bedrijfsvoering en control staan nadrukkelijk op de agenda van het Directieteam. De directie heeft kaders vastgelegd voor een goede sturing en beheersing, waaronder de functie van de driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. In de nota besturen en managen in Haarlem wordt uitgebreid ingegaan op de rol van het College en organisatie, het nemen en waarmaken van verantwoordelijkheid, het sturen op de programmabegroting, een tijdige en betrouwbare informatievoorziening. Ook is een start gemaakt voor de opzet van periodieke bedrijfsvoeringgesprekken en is een management development programma gestart. Het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 vormt een goede basis voor de verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering en de verbetering van de totstandkoming van de P&C instrumenten in het bijzonder. In dit verbeterprogramma wordt voldoende aandacht besteed aan de elementen organisatie en rollen en gedrag	Er is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke informatievoorziening. Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt. Belangrijk aandachtspunt hierbij is het verder op orde brengen van de centrale registratie bij Middelen en Services, de verdere ontwikkeling van Quick view ter verbetering van de betrouwbaarheid, tijdigheid en relevantie van de informatievoorziening.	De betrokkenheid van het management in de aansturing wordt vergroot middels aansturing vanuit de P&C gesprekken en het afleggen van verantwoording met management-rapportages. Voorts worden maandelijks afsluitingen gepleegd waarbij de manager-budgethouder actief wordt geconsulteerd door de afdeling financiën. Zorgpunt in de organisatie blijft de intrinsieke betrokkenheid van het management bij de P&C, zichtbaar in een actieve aansturing vanuit de MT's en de HR-cyclus van werkafspraken-functioneren-beoordelen-belonen. In 2013 is meer actieve aansturing vanuit de eigen verantwoordelijkheid noodzakelijk.	

V Gegevensgerichte aanbevelingen						
25	Acc15 Geg.	Zichtbaar presenteren van aanwending voorziening Bovenformatieven en wachtgelden		Hoewel door Concerncontrol en HRM veel inspanningen zijn geleverd om de mutaties te onderbouwen kon de voorziening boventalligen in de jaarrekening 2011 evenals voorgaand jaar nog niet worden gebaseerd op een adequate onderbouwing van toekomstige verplichtingen. De dotatie resp. onttrekking aan deze voorziening wordt deels bepaald door de dekking van deze kosten in de meerjarenbegroting. Wij adviseren u de omvang van de voorziening boventalligen te analyseren op basis van de ontwikkeling van de toekomstige verplichtingen. Daarnaast is van belang het verloop van deze voorziening in de jaarrekening (bijlage 6.5)nader toe te lichten, evenals in de tussentijdse bestuurlijke rapportages.	Bij de jaarrekening 2012 is de voorziening boventalligen intern kritisch beoordeeld en is de voorziening aangescherpt. De accountant heeft over de voorziening geen opmerkingen bij jaarrekening 2012. Op dit moment wordt gewerkt aan de beschrijving van AO en informatievoorziening. Q2 2013 wordt een aangepaste procedure aangeleverd.	
26	Acc16 Geg.	Periodieke afstemming van onderlinge vorderingen en schulden met verbonden partijen	Ten behoeve van het jaarrekeningproces zijn door de gemeente de onderlinge vorderingen en schulden met verbonden partijen wel geanalyseerd maar is er geen saldobestemming verstuurd aan de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente deelneemt (verbonden partijen). Daarmee zijn de vorderingen en schulden niet extern bevestigd.	Wij adviseren u het jaarrekeningproces verder aan te scherpen door met ingang van 2012 saldobestemmingen te sturen naar verbonden partijen waarmee de gemeente vorderingen en schulden heeft uitstaan. In de reactie op het Verslag van Bevindingen van het College aan de Raad is opgenomen dat het College dit zal opnemen in de procedures rondom de jaarafsluiting 2012 en het vorderingenbeheer voor 2012.	Bij de jaarrekening 2012 zijn saldobestemmingen uitgestuurd naar de partijen waarmee een vordering of schuld bestaat. De saldobestemmingen hebben niet geleid tot afwijkingen en aanpassingen.	

30	Acc26	SiSa: tijdig afspraken maken met derden over aanlevering van (gecertificeerde) verantwoordingsinformatie	Het proces van de aanlevering van de SiSa-verantwoordingsinformatie is verbeterd, met name bij de hoofdafdelingen Stadszaken, Wijkzaken en VVH.	De aanlevering bij Sociale zaken is op onderdelen ook dit jaar moeizaam verlopen. Bij aanvang van de controle was niet alle opgevraagde en benodigde documentatie aanwezig. Aandachtspunten zijn: - Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de hoofdafdelingen ten behoeve van SiSa aanlevering goed beleggen en vastleggen; - Interne controle betreffende SiSa integreren in de interne controle werkzaamheden van de hoofdafdelingen en afdeling kwaliteit en controle en opnemen in de interne controleplannen - Verbijzonderde IC werkzaamheden betreffende SiSa opnemen in WerkplanVIC De verbetering van de centrale coördinatie en kaderstelling ten aanzien van de SISA dossiers zijn opgenomen in het Verbeterprogramma 2012-2013, onderdeel werkgroep Financial audit. Het is van belang de verbetering van de SISA procedures tevens te betrekken in de werkgroepen 'processen en systemen' (tijdigheid, rechtmatigheid en betrouwbaarheid verantwoordingsinformatie) en 'financial reporting en hard closes' (relatie met de betreffende balansposten overlopende subsidieverplichtingen).	Centrale coördinatie van de SiSa dossiers is nog niet gerealiseerd. Deze is wel noodzakelijk voor 2013, gegeven de opmerkingen in het accountantsrapport 2012. SiSa dossiers maken in 2013 onderdeel uit van de hard close cyclus. Tevens zijn deze opgenomen in de IB plannen 2013.	☹️

Voortgang aanbevelingen accountant en rekenkamercommissie 2011

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
I Kaderstelling en controle mogelijkheden van de raad						
1	RKC 1	Teksten begroting 2013 verbeteren (onderlinge samenhang/abstractieniveau SMART etc.) en geen doelen doelen/prestaties going-concern activiteiten. Doelen en prestaties meer per beleidsveld koppelen Aanscherping relatie budget/prestatie	Voor de begroting 2013 is een verbeterslag gemaakt omtrent het invoeren van het kader van de subsidiesystematiek voor alle doelen en prestaties. Dit houdt in dat alle doelen zijn bekeken en waar nodig geherformuleerd. Alle prestaties zijn in dit kader beter geformuleerd.	Het is bij de begroting 2013 nog niet gelukt om de relatie tussen budget en prestatie inzichtelijk te maken.	Met de programmacoördinatoren wordt dit voor de begroting 2014 verder opgepakt. Het aandachtspunt komt overeen met punt 1 uit het overzicht 2010.	☹
3	RKC 4	Bij budgettaire afwijkingen aangeven in hoeverre voorzienbaar en beïnvloedbaar			De programmacoördinatoren hebben hieraan in het Jaarverslag 2012 de gevraagde aandacht gegeven.	☺
5	Acc 2.2	Voortdurend de risico ontwikkeling van verbonden partijen blijven volgen, mede in het licht van de economische omstandigheden.	In het Jaarverslag 2011 zijn de risico's voor de verbonden partijen in kaart gebracht en zijn deze geclassificeerd naar benodigd risicobeheer.	In 2012 moet het risicobeheer volgens de classificatie op de verbonden partijen worden uitgevoerd en zal de classificatie moeten worden geactualiseerd. Dit zal zichtbaar zijn in het Jaarverslag 2012. Voor gesubsidieerde instellingen zal dit ook om aanpassing van de algemene subsidieverordening vragen. Risicobeheer als onderdeel van de budgetbeheersing door budgethouders, heeft aandacht nodig binnen de interne organisatie.	Raad: In het Jaarverslag 2012 is omtrent het uitgevoerde risicobeheer op verbonden partijen verslag gedaan. De algemene subsidieverordening zal voor het risicobeheer van gesubsidieerde instellingen moeten worden aangescherpt. Intern: In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het risicobeheer door de hoofdafdeling vast onderwerp. Voorts krijgt de actualisatie van risico's en risicobeheer op de verbonden partijen de aandacht.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
6	Acc 2.2 en 4.2.1	Zijlpoort Resterende risico's Zijlpoort hebben betrekking op definitieve BTW afstemming, meerwerk van de aannemer, finale afwikkeling van de overeenkomsten met de ontwikkelaar		Aandacht voor het beheer van de resterende risico's blijft tot de volledige realisatie benodigd. Het risicobeheer op alle investeringsprojecten heeft de voortdurende aandacht nodig van de budgethouder en het management.	Raad: Bij wijzigingen in de status en voortgang van de nieuw- en verbouw van Zijlpoort wordt de raad geïnformeerd. Intern: In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het risicobeheer op investeringsprojecten door de hoofdafdeling vast onderwerp.	☺
7	Acc 3.2 en 4.8	SiSa Schuld inzake Participatiebudget voor een bedrag van € 578.000 te hoog opgenomen (fout in getrouwheid en rechtmatigheid)	De schuld is in 2012 gecorrigeerd en het voordeel is meegenomen in de eerste bestuursrapportage.	Betere risico- en budgetbeheersing op de SiSa dossiers is benodigd. Thans is het beheer sterk afhankelijk van de deskundigheid en betrokkenheid van de beherende afdeling. Gezien de financiële risico's is meer centraal beheer en audit benodigd.	Bij de jaarrekening 2012 is het participatiebudget correct verantwoord door de afdeling. Centrale kaders en aansturing zijn in 2012 uitgezet. Compliance heeft in 2013 nog aandacht nodig.	☹
8	Acc 3.2	Bedrag van € 505.000 aan kredietoverschrijdingen die niet bij de raad zijn gemeld (fout in rechtmatigheid)	Op pagina 28-29 van Jaarverslag en Jaarrekening 2011 is toegelicht dat dit kredietoverschrijdingen die binnen het bestaande beleid vallen. De raad heeft deze overschrijdingen bij het besluit tot vaststelling van Jaarverslag en Jaarrekening 2011 geautoriseerd.	Het beheer van kredieten en investeringsprojecten heeft meer aandacht nodig bij het management en de budgethouder. In 2012 moeten voorzienbare overschrijdingen tijdig aan de raad worden gemeld. Hiervoor is verscherping van het kredietbeheer op projecten benodigd.	Raad: In de bestuursrapportages is in 2012 aandacht aan de voortgang op de kredieten gegeven. Intern: In 2013 wordt met de organieke verantwoording aan de directie het kredietbeheer door de hoofdafdeling vast onderwerp. Per hard close gaat elke hoofdafdeling zich in de organieke verantwoording over zijn investeringsprojecten verantwoorden.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
9	Acc 4.4	Grondexploitaties De werkelijke waarde van deze activa kan in de toekomst, inherent aan het feit dat de huidige waardering een inschatting betreft, afwijken van de waardes zoals opgenomen in de jaarrekening	Met het bijgestelde MPG is de raad geïnformeerd over de recente waarde ontwikkeling van de gronden.	Ten aanzien van de grondexploitaties blijven in het licht van de huidige economische situatie en ontwikkelingen in de onroerend goed markt onzekerheden bestaan. Het monitoren van de risico's voor de grondexploitaties zal ook gedurende het boekjaar plaats vinden. De administratieve organisatie, het risicobeheer en budgetbeheersing, alsmede de systemen van de grondexploitaties hebben in 2012 extra aandacht nodig.	De bewaking en verantwoording inzake de grondexploitaties vindt plaats met de MPG die naar het oordeel van de accountant van voldoende kwaliteit is. De AO en systemen vragen in 2013 nog om aandacht.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
II Budgetverantwoordelijkheid en beheer						
10	Acc 2.1	Aanscherpen van het begrotingsbeheer en het budgetbeheer in de organisatie die grote afwijkingen op de herziene begroting voorkomen In het jaarrekeningtraject is gebleken dat nog veel mutaties plaatsvinden in relatie tot voorzieningen, reserves en nog te betalen posten. Er zijn duidelijke richtlijnen voor het budgetbeheer en het jaarrekeningtraject. Het is van belang dat de wijze waarop met deze interne regels wordt omgegaan (rollen en gedrag) sterk wordt verbeterd.		De noodzaak tot meer betrokkenheid vanuit de leiding en het naleven van de gemaakte afspraken wordt onderkend en prominent als verbetering voor 2012-2013 opgepakt. Budgetbeheersing is nog steeds niet op orde, getuige het aantal overschrijdingen in de jaarstukken 2011. Het aantal begrotingsoverschrijdingen moet in de jaarrekening 2012 aanmerkelijk zijn terug gebracht door een verscherpt budgetbeheer. Per hard close moet de budgethouder zich verantwoorden over de realisatiecijfers en de eindejaarsverwachting onderbouwen. Daarmee zal in 2^e en 3^e kwartaal zichtbaar of er begrotingsafwijkingen ontstaan die moeten worden bijgestuurd of waarvoor een wijziging moet worden ingediend in de BERAP. Voorts zal de budgethouder centraal worden geplaatst in zijn verantwoordelijkheid en de daarvoor benodigde randvoorwaarden.	Intern: Met de eerste hard close is meer betrokkenheid van hoofdafdeling en budgethouder georganiseerd. Voor 2013 wordt dit verder versterkt. Voorts wordt zichtbaar dat de kwaliteit van de ondersteunende processen in de basis moet worden verbeterd om te komen tot een betrouwbare, relevante en tijdige informatievoorziening. Intern blijft teveel escalatie en herstel achteraf benodigd in planning en oplevering van de bestuurlijke producten.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
11	Acc 4.7.1	Voorzieningen Er wordt door het verantwoordelijke management en de budgethouders gedurende het jaar nog onvoldoende aandacht besteed aan de beoordeling van de noodzaak tot het vormen, instandhouden en/of aanwenden van voorzieningen. Belangrijk is dat de voor de gerelateerde activiteit verantwoordelijke ambtenaar een standpunt inneemt over de toereikendheid van de voorzieningen, waarna directie en concerncontrol, na toetsing kunnen bepalen welke consequenties dit heeft voor de omvang van de voorzieningen en de informatievoorziening t.b.v. college en raad.	In de jaarrekening 2011 zijn de voorzieningen geactualiseerd.	In 2011 heeft de interne organisatie van de gemeente Haarlem veel aandacht besteed aan de onderbouwing van de voorzieningen door de hoofdafdelingen. Het college onderkent dat het beheer van de voorzieningen door de afdelingen nog niet voldoende aandacht krijgt. Het beheer van de voorzieningen krijgt in het verbeterprogramma 2012 verhoogde aandacht voor wat betreft beleid, procedures, administratievoering en informatieverzorging in de planning & controlcyclus.	Intern: In 2012 is per 30 juni en 30 september een hard close georganiseerd waarvoor vooraf richtlijnen zijn opgemaakt voor de onderbouwing van de voorzieningen. De actualisatie en het beheer van de voorzieningen, heeft nog onvoldoende aandacht van het management. De aandacht voor budgetbeheersing gaat teveel uit naar de exploitatie zonder dat er oog bestaat voor de samenhang met balansposten. Bij de jaarrekening 2012 is wederom vastgesteld dat er veel correcties achteraf op voorzieningen moeten worden gepleegd. In de hard closes 2013 zal hieraan prominent aandacht worden gegeven.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
III Aanbevelingen gericht op ondersteunende middelenfuncties w.o. de financiële administratie						
12	Acc 4.1	Jaarrekeningproces Verbeterpunten accountant zijn: - inhoudelijke kwaliteit en betrouwbaarheid controle-informatie: specificaties en onderbouwingen jaarrekeningposten, analyse begrotingsafwijkingen en toepassing van BBV. - balansposten zoals overige en “overlopende vorderingen en schulden”, “voorzieningen”, “materiële vaste activa” en “reserves”, is veel aanvullende informatie achteraf ter onderbouwing opgevraagd. - taken en verantwoordelijkheden inzake de totstandkoming en interne controle van de jaarrekening moeten beter worden belegd - betrokkenheid van afdelingsmanagement bij informatievoorziening gedurende het dienstjaar en bij specifieke posten zoals de onderbouwing en de aanwending van voorzieningen en reserves en de afloop van overlopende activa en passiva - de interne controle op de toereikendheid van de onderbouwing met onderliggende documentatie: voorzieningen, overlopende posten, uitgangspunten en schattingen grondexploitaties en memoriaalboekingen. - inrichting van de administratie en de aard van nagekomen boekingen inzake 2011 nader analyseren om een verdere verbetering voor 2012 te kunnen realiseren en het aantal niet routinematige posten boekingen te reduceren.		Het college bevestigt ook de noodzakelijke verbeterpunten op het vlak van onderbouwingen in de dossiervorming en zal deze in 2012 met het reviewmodel en de tussentijdse afsluitingen (hard closes) te implementeren. Deze werkwijze draagt eraan bij dat het zelfcontrolerende vermogen meer onderdeel uitmaakt van de routine en meer aandacht krijgt van het management. Bij voldoende doorlooptijd voor het reviewmodel tot aan de accountantscontrole, kunnen de medewerkers van de gemeente Haarlem voortijdig onderbouwingen toetsen en dossiers laten aanvullen, waardoor de controle-informatie voor de accountant tot minder vragen leidt. De noodzaak tot vervroegde afsluiting en het nauwgezet volgen van de planning, blijft daarmee voor 2012 ook van kracht. Verder gaat de afdeling Kwaliteit en Controle de audit verrichten op informatie en dossiers die bij de afsluitingen en bij de jaarrekening worden opgeleverd en zal hiervoor worden opgeleid.	Intern: Voor de jaarrekening 2012 concludeert de accountant dat de opgeleverde dossiers van voldoende kwaliteit zijn. Wel wordt opgemerkt dat deze met de inzet van externe inhuur tot stand is gekomen. Voor de jaarrekening 2012 zijn met de inzet van een centraal financial audit team met externe inhuur dossiers gereviewd en gerepareerd alvorens deze aan de accountant zijn aangeleverd. Vanuit deze review zijn nog veel correcties in balansposities aangebracht. In de hard closes 2013 en bij de jaarafsluiting 2013 in 2014 zal de organisatie zich verder moeten bekwamen en oefenen in een goede oplevering.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
13	Acc 4.5.1	Voorziening oninbare debiteuren algemeen Jaarlijks uitvoeren van een toets op het debiteurenbestand teneinde vast te stellen welke vorderingen oninbaar worden geacht. Daarnaast adviseert de accountant de huidige debiteurenlijst op te schonen. Verder is het van belang dat de aanmaningsprocedures verder worden aangescherpt en ook tussentijds de toereikendheid van de gevormde voorziening te monitoren en hierover te rapporteren in de instrumenten van planning & control		Het college neemt het advies van de accountant ten aanzien van het proces van incasso en debiteurenbeheer en de waardering van de vorderingen over. De verbeteringen worden opgepakt in het verbeterprogramma 2012. Het beheer wordt opnieuw gedefinieerd en omschreven in het handboek administratie.	Intern: Het beheer van debiteuren heeft de aandacht bij de hard closes. Het beheer is nog niet aangescherpt in procedures en opgenomen in het handboek administratie en autorisaties.	☹
IV Aanbevelingen gericht op cultuuraspecten						
		Algemeen De rapporten vragen veel aandacht voor cultuur- en gedragsaspecten. Deze zijn ook besloten in de overige aandachtspunten en nader toegelicht. Gezien het grote belang dat rekenkamercommissie en accountant hieraan hechten, wordt hier extra aandacht aan gegeven.			Gedragsaspecten komen prominent aan de orde en zijn voortdurend punt van aandacht in de werkgroepen: “afpraak is afspraak”, Voorts wordt in aansluiting op de acties uit het verbeterprogramma voor de hard close, de methodiek van “scrummen” ingezet. Hiermee wordt samenwerking tussen budgethouder en financiële kolom georganiseerd om de budgethouder in positie te brengen, inzicht in budget te geven en over zijn budgetten te verantwoorden. Er wordt intensieve samenwerking georganiseerd met afspraken per dag over wat opgeleverd moet worden. Van te voren is bepaald waar het resultaat aan moet voldoen. Het zet de cultuur in beweging en realiseert de gevraagde resultaten. In 2012 is geconstateerd dat meer betrokkenheid en actieve aansturing van het lijnmanagement benodigd is op de cultuuraspecten.	

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
IV Gevegensgerichte aanbevelingen						
14	Acc 4.1	SISA bijlage Voor de SISA regelingen van de hoofdafdeling Sociale Zaken is op onderdelen de totstandkoming moeizaam gelopen. Bij aanvang van de controle was niet alle opgevraagde documentatie aanwezig.		In lijn met de werkwijze van de hoofdafdeling Stadszaken, zal voor afdeling Sociale Zaken in 2012 dossiervorming en onderbouwing worden ingericht. Voorts zal de audit afdeling (tussentijds) audits uitvoeren op deze dossiers bij de geplande afsluitingen.	Intern: De verantwoordelijke hoofdafdeling heeft een verbeterplan opgezet waarin het financieel beheer van de SiSa regelingen meer aandacht krijgt. Voorts wordt beoogd om het beheer en de audit van de SiSa regelingen en dossiers te centraliseren. Per hard close moet de hoofdafdeling zich verantwoorden. De SiSa gaat onderdeel uitmaken van de audit plannen 2013. In de organieke verantwoording aan de directie wordt het beheer op SiSa regelingen vast onderwerp.	☹
15	Acc 4.1	SISA bijlage Verdere verbeteringen in de bedrijfsvoering SISA: ▪ de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van SISA zijn nog onvoldoende belegd in de hoofdafdelingen ▪ de te verrichten bijzondere interne controles in het kader van de SISA zijn nog onvoldoende geïntegreerd in de interne en de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden binnen de hoofdafdelingen, respectievelijk Kwaliteit en Controle		Het college onderschrijft de aanbeveling om voor 2012 een uniforme systematiek voor alle SISA regelingen te implementeren. De opvolging, naleving en afwikkeling van subsidies kan financieel risicovol zijn. Meer interne review met een centrale versterking van het coördinatiepunt voor de SISA, zijn opgenomen in het verbeterprogramma voor 2012.	Intern: Het beheer en de audit van de SiSa regelingen en dossiers moet nog worden gecentraliseerd. Kwaliteit en deskundigheid bij de audit afdeling vormen daarin een knelpunt en moet nog worden georganiseerd.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
16	Acc 4.3	Financiële vaste activa, verstrekte leningen Verzenden van saldobestemmingen voor alle verstrekte geldleningen aan het einde van het boekjaar ter waarborging van de juistheid van het saldo van de verstrekte langlopende leningen.		Voor 2011 maakten deze saldobestemmingen (nog) geen onderdeel uit van de lijst met aan te leveren controle-informatie van de accountant. Het college neemt deze aanbeveling over en zal deze werkwijze opnemen in de procedures rondom de jaarafsluiting en het vorderingenbeheer voor 2012.	In 2012 zijn saldobestemmingen uitgestuurd en is dit in de afsluitingsprocessen opgenomen.	☺
17	Acc 4.5.2	Debiteuren Sociale Zaken De accountant adviseert het college om de procedures voor het bepalen van de omvang van de voorziening voor inbaarheid nader aan te scherpen. Hierbij adviseert de accountant om jaarlijks op cliëntniveau te analyseren wat het verloop is van de debiteurenpositie en afhankelijk van de ontvangsten over de afgelopen 3 jaren, de voorziening voor oninbaar te bepalen		De afdeling heeft in 2010 een analyse gepleegd op de inbaarheid van de debiteuren Sociale Zaken. De desbetreffende hoofdafdeling heeft in 2011 geen trendbreuk in de incasso waargenomen en de wijze van waardering van de voorziening gelijk gehouden. Voor 2012 zal een herijking plaatsvinden. De systematiek zal worden opgenomen in de administratieve procedures.	Intern: Herijking heeft bij de jaarrekening 2012 in 2013 plaats gevonden en geresulteerd in een vrijval. De afdeling zoekt in Q2 2013 nog in detail verder uit welk % dient te worden gehanteerd per rubriek.	☹
20	Acc 4.6.2	Onderlinge vorderingen en schulden gemeenschappelijke regelingen De accountant adviseert om met ingang van 2012 saldobestemmingen te sturen naar gemeenschappelijke regelingen ter bevestiging van de onderlinge vorderingen en schulden per 31 december		In 2012 zal voor alle Verbonden partijen met een materiële positie aan vorderingen en schulden een saldobestemming worden opgemaakt en verzonden.	Intern: Saldobestemmingen zijn in 2012 uitgestuurd en maken onderdeel uit van het afsluitingsproces.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
21	Acc 4.6.3	Geactiveerde voorbereidingskosten Stedelijke Projecten Van de vooruitbetaalde kosten op basis van de anterieure (samenwerking) overeenkomsten is als uitgangspunt gehanteerd dat deze in 2012 aan de betreffende projectontwikkelaars kunnen worden doorberekend. De accountant adviseert toe te zien op een tijdige afwikkeling en doorberekening van de kosten in 2012		De afdeling Stedelijke Projecten zal de tijdige afwikkeling en kostendoorberekening bewaken.	De afwikkeling heeft in 2012 plaatsgevonden bij de 2 ^e hard close	☺
22	Acc 4.6.4	Standaardbankverklaring ING Hierin staan medewerkers met betalingsbevoegdheden vermeld die inmiddels niet meer werkzaam zijn bij de gemeente en/of bij de afdeling Middelen & Services		De standaardbankverklaring van de ING vermeldt nog bevoegdheden die de gemeente in navolging van het verslag van bevindingen over 2010 schriftelijk heeft gewijzigd. Aan ING wordt verzocht de wijzigingen alsnog te bevestigen en toe te zenden aan de accountant.	Intern: De aanpassingen bij de ING zijn gerealiseerd. Het verstrekken en intrekken van bevoegdheden in systemen en handelingen, vraagt om een zorgvuldige inbedding in het in-, door- en uitstroom proces van personeel. Voorts dient binnen financiën met een vaste kalender te worden georganiseerd dat dergelijke bevoegdheden worden beoordeeld en geactualiseerd. Aanpassing van deze procedure heeft nog niet plaatsgevonden.	☹
24	Acc 4.7.2	Voorziening Rioolrechten De accountant adviseert een deugdelijke analyse te maken van het gewenste niveau van de voorziening rioolrechten en hierbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de relatie met het GRP, het onderscheid onderhoud c.q. spaarcomponent en vervangingsinvestering, conform de notitie inzake wijze verwerking rioolrechten van de commissie BBV.		Voor de voorziening rioolrechten is de hoofdafdeling Wijkzaken verzocht deze voorziening in lijn te brengen met het GRP voor de onderdelen onderhoud c.q. spaarcomponent en vervangingsinvestering in overeenstemming met de notitie van de commissie BBV.	Intern: Het GRP is nog niet geactualiseerd.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
25	Acc 4.7.3	Voorziening Boventalligen Ten behoeve van een goed inzicht in het verloop van de voorziening Boventalligen adviseert de accountant de aanwending zichtbaar te presenteren in de tussentijdse bestuurlijke rapportages en jaarlijks in de jaarrekening. Hierbij is het van belang dat vanuit de salarisadministratie de betreffende kosten maandelijks ten laste van deze voorziening worden verantwoord. Daarnaast adviseert de accountant het verloop en de realisatie van de gehanteerde uitgangspunten met betrekking tot deze voorziening goed te monitoren en zo nodig de omvang van de voorziening hierop aan te passen.		De gemeente Haarlem boekt de salariskosten van boventalligen aan de hand van de salarisadministratie handmatig ten laste van de voorziening. De onderbouwing van het verloop en de opbouw van de voorziening verloopt moeizaam. Het college neemt de aanbeveling over van de accountant om met ingang van 2012 de monitoring van de uitgangspunten en het verloop van de voorziening in de maandelijke planning en controlcyclus van de verantwoordelijke hoofdafdeling te incorporeren. Voorts zal het college aandacht geven aan de goede definitie van de uitgangspunten en de werking van de voorziening in lijn met de aanbevelingen van de commissie BBV reorganisatievoorzieningen.	Intern: Bij de jaarrekening 2012 is de voorziening geactualiseerd. Thans wordt met een extern deskundige gewerkt aan de verbetering van het proces. In de hard closes en de managementrapportages krijgt de voorziening en de boventalligen de benodigde aandacht.	☹
26	Acc 4.9	Huren en pachten De accountant adviseert de procedures nader aan te scherpen ter waarborging van de volledigheid van opbrengsten. Belangrijke aandachtspunten zijn: • volledigheid van het objectenregister • invoeren van een contractenregistratie • uitvoeren IC op juiste en tijdige actualisatie contracten • uitvoeren maandelijke IC op de aansluiting tussen de opbrengsten volgens de financiële administratie en de subadministratie (Wish2)		Voor de huren en pachten heeft de afdeling Stadszaken van de gemeente Haarlem een verbeterplan ingezet. De aanbevelingen van de accountant neemt de afdeling Stadszaken op in het bestaande verbeterplan.	Intern: De procedures zijn nog niet definitief vastgesteld. De accountant meldt dit wederom als aandachtspunt in het rapport van bevindingen bij de jaarrekening 2012. Door aanvullende data-analyse is de onzekerheid terug gebracht.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
27	Acc 4.1 0.3	Naleving geldende wet- en regelgeving, Europese aanbesteding De accountant adviseert een tijdige en volledige implementatie van de attentie- en actiepunten zoals opgenomen in het inkoopbeleid.		Het college stemt ermee in dat de aanbevelingen van de accountant worden betrokken binnen de ingezette marsroute voor de inkoopfunctie.	Intern: In 2012 is verder invulling gegeven aan de 15 actiepunten uit het collegebesluit inkoopbeleid 2010-2014. Momenteel zijn 11 van de 15 punten afgerond. Naast reguliere werkzaamheden wordt additionele inspanning gedaan om inhuur van externen verder te reduceren. Middels het afsluiten van raamcontracten wordt gestreefd naar meer inkoopvoordeel. Daarbij wordt in het kader van Haarlem Presteert Beter het bestel- en facturatieproces verder geoptimaliseerd. Gezien de organisatieontwikkelingen wordt tevens de benodigde inkoopcapaciteit en de organisatie van de inkoopactiviteiten nader bepaald.	☹
28	Acc 4.1 1	SISA C3 Brede doeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (GSB/SIV) De gemeente Haarlem heeft een positief resultaat gerealiseerd op de inburgering. Dit voordelig resultaat is in de jaarrekening van 2011 verwerkt.		In voorgaande jaren nam de gemeente Haarlem uit voorzichtigheidsoverwegingen het resultaat pas op het moment dat subsidie definitief was vastgesteld. In het licht van strikte toepassing van het stelsel van baten en lasten, heeft de accountant aangegeven dat het resultaat in 2011 dient te worden genomen en niet de vaststellingsbeschikking mag worden afgewacht. In 2012 wordt deze systematiek integraal doorgevoerd.	Intern: In de richtlijn hard close en jaarrekening krijgt het budgetbeheer van de SiSa regelingen extra aandacht. Bij de opmaak van de jaarrekening 2012 zijn wederom subsidies vrijgevallen die in de balans waren opgenomen. Meer aandacht voor balansposities bij de hard closes is in 2013 benodigd.	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
29	Acc 4.1 1	SISA G5 Wet Participatiebudget De accountant constateerde dat er gedurende het jaar voorschotten aan derden worden uitbetaald zonder dat vastgesteld is dat de prestaties daadwerkelijk zijn geleverd. Hierdoor heeft ten tijde van het jaarrekeningtraject veelal een controle achteraf moeten plaatsvinden of de prestaties ook daadwerkelijk zijn geleverd. Dit heeft de doorlooptijd van de controle geen goed gedaan. Wij adviseren u nadere afspraken met de instellingen te maken zodat periodiek (bijvoorbeeld per kwartaal) de controle kan plaatsvinden.		In het jaar 2012 zal in het proces waarbij de hoofdafdeling SZW afhankelijk is van informatie van derden, nadrukkelijker worden gestuurd op het tijdiger verkrijgen van informatie die inzicht geeft in de realisatie van prestaties en de besteding van de gelden. Bij derden wordt in 2012 tussentijdse informatie opgevraagd, zodat gedurende het jaar inzicht wordt verkregen in de realisatie van de prestaties en de daarbij behorende bestedingen door derden. In de jaarrekening en de SISA-bijlage kan de informatie over besteding en prestatielevering vervolgens tijdiger worden verwerkt, waarmee correcties achteraf niet meer noodzakelijk zijn. Het college bevestigt dat de afwikkeling van de accountantscontrole van deze SISA-regeling een maand in beslag heeft genomen. In het verbeterprogramma 2012 zal gezien de financiële risico's aandacht uitgaan naar centrale coördinatie en kaderstelling voor alle subsidiedossiers.	Intern: In de richtlijn hard close en jaarrekening krijgt het budgetbeheer van de SiSa regelingen extra aandacht. Doordat centrale aansturing en coördinatie nog niet zijn ingevoerd, is er geen zekerheid dat de nieuwe systematiek wordt gevolgd. In de algemene subsidieverordening is voor grotere subsidies geregeld dat tussentijds informatie (augustus) moet worden geleverd. De kleinere instellingen verantwoorden zich eenmaal per jaar. De algemene subsidieverordening biedt nog niet de mogelijkheid om voor de totstandkoming van de jaarrekening van de gesubsidieerde instelling zicht te hebben op de geleverde prestaties. Eindverantwoording met accountantsverklaring vindt plaats in mei, terwijl deze informatie voor aanvang van de accountantscontrole op 1 maart benodigd is voor verwerking in de jaarrekening en SiSa verantwoording. In 2013 wordt onderzocht in hoeverre het mogelijk is om gedurende het jaar reeds zicht te hebben op de prestatieleveringen, zodat hierop kan worden gesteund bij het opmaken van de jaarrekening van de gemeente.	☹

Bijlage 1: Overzicht openstaande moties, amendementen en toezeggingen

In de bestuursrapportages wordt overzicht van de voortgang in het proces moties, amendementen en toezeggingen weergegeven. Alle aangenomen moties en amendementen en alle toezeggingen worden in commissievergaderingen en raadsvergaderingen als actiepunt in de Beleidsbestuurlijke Planning (BBP) opgenomen. Per actiepunt worden een aantal kenmerken opgenomen waaronder de datum van ontstaan, de plandatum en de afdoeningsdatum, de verantwoordelijke portefeuillehouder, de verantwoordelijke afdeling en de betrokken commissie. Ook de inhoudelijke afdoening wordt in de BBP geregistreerd. Na accordering van de afdoening in de commissievergadering wordt het actiepunt definitief ‘afgedaan’ in de BBP. Het BBP dient zo als het ‘geheugen van de raad’.

Voortgangsrapportage (inhoudelijk)

De inhoudelijke afdoening van een actiepunt wordt altijd door een commissie geaccordeerd. Afhankelijk van het onderwerp gebeurt dit door kennis te nemen van een afdoeningsformulier of brief bij het actiepunt van de portefeuillehouder of door agendering van een B&W-besluit of een raadsstuk over het betreffende onderwerp. Daarnaast worden de openstaande actielijsten per commissie eenmaal in de 3 maanden besproken in de vergadering.

Voortgangsrapportage (cijfermatig)

Op basis van de informatie uit de BBP is onderstaand overzicht opgesteld. Per raadscommissie is aangegeven:

1. het aantal openstaande actiepunten, verdeeld naar soort (amendement, motie, termijnagenda en toezegging),
2. het aantal openstaande actiepunten, verdeeld naar ontstaansdatum
3. het aantal actiepunten dat in de periode van mei 2010 tot 1 april 2013 is afgedaan.
4. het aantal actiepunten, waarbij de afdoening in behandeling is bij de commissies (afdoening wordt/is geagendeerd in de vergaderingen van maart 2013).
5. het totaal aantal actiepunten in de afgelopen bestuursperiode.

Aantal/soort	Bestuur	Beheer	Ontwikkeling	Samenleving	Totaal
Openstaande punten naar soort:	36	49	65	39	189
Amendement	-	-	-	-	-
Motie	7	22	14	7	50
Termijnagenda*	18	8	38	10	74
Toezeggingen	11	19	13	22	65
RKC-aanbeveling	-	-	-	-	-
Openstaande punten naar ontstaansdatum					
vorige collegeperiode:	-	3	-	-	3
mei 2010 – jan 2011	-	2	3	-	5
jan 2011 – sept 2011	2	9	4	1	16
sept 2011 – april 2012	5	11	28	5	49
april 2012 – sept 2012	4	5	2	9	20
sept 2012 – april 2013	25	19	28	24	96*
Totaal aantal afgedane actiepunten	156	227	244	266	893
Actiepunten met afdoening in behandeling	-	-	-	1	1
Totaal	192	276	309	306	1083

Stand per 15 april 2013

* inclusief nieuwe termijnagendapunten voor 2013

Bijlage 2: 3e Suppletoire begroting 2013

Wordt separaat nagezonden.

3e Suppletore begroting 2013 (bijlage 2 bij bestuursrapportage 2013-1)

bedragen x € 1.000

Begroting 2013	Primare begroting 2013			1e suppletore begroting 2013			2e suppletore begroting 2013			3e suppletore begroting 2013			Bijgestelde begroting 2013		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
11 Gemeentelijk bestuur en samenwerking	7.694	-97	7.597	-	-	-	-	-	-	-68	-	-68	7.626	-97	7.529
12 Communicatie, participatie en inspraak	153	-	153	-	-	-	135	-	135	-	-	-	288	-	288
13 Dienstverlening	8.807	-3.362	5.445	-	-	-	102	-	102	-	-	-	8.909	-3.362	5.547
Totaal 1 Bestuur en burger	16.654	-3.459	13.195	-	-	-	237	-	237	-68	-	-68	16.823	-3.459	13.364
21 Sociale veiligheid	1.813	-44	1.769	-75	-	-75	954	-735	219	75	44	119	2.767	-735	2.032
22 Fysieke veiligheid	12.129	-	12.129	-	-	-	870	-	870	-411	-	-411	12.588	-	12.588
23 Integrale vergunningverlening en handhaving	19.649	-5.639	14.010	-118	-	-118	-	-	-	-50	1.023	973	19.481	-4.616	14.865
Totaal 2 Veiligheid, Vergunning en handhaving	33.591	-5.683	27.908	-193	-	-193	1.824	-735	1.089	-386	1.067	681	34.836	-5.351	29.485
31 Sociale samenhang en diversiteit	5.181	-	5.181	-	-	-	-	-	-	20	-	20	5.201	-	5.201
32 Zorg en dienstverlening voor mensen met een beperking	37.849	-3.010	34.838	-	-	-	785	-	785	816	-277	539	39.450	-3.287	36.163
33 Maatschappelijke opvang en zorg voor kwetsbare groepen	4.181	-	4.181	-	-	-	56	-	56	-	-	-	4.237	-	4.237
34 Publieke Gezondheid	3.686	-	3.686	-	-	-	-	-	-	-172	-	-172	3.514	-	3.514
Totaal 3 Welzijn, Gezondheid en Zorg	50.897	-3.010	47.887	-	-	-	841	-	841	664	-277	387	52.402	-3.287	49.115
41 Jeugd	10.354	-4.967	5.387	324	-324	-	-	-	-	4.903	-	4.903	15.581	-5.291	10.290
42 Onderwijs	22.367	-1.522	20.845	-	-120	-120	273	80	353	782	-855	-73	23.422	-2.417	21.005
43 Sport	10.695	-52	10.643	-200	-	-200	45	-45	-	250	-	250	10.790	-97	10.693
Totaal 4 Jeugd, Onderwijs en Sport	43.415	-6.541	36.874	124	-444	-320	318	35	353	5.935	-855	5.080	49.792	-7.805	41.987
52 Wonen	1.088	-65	1.023	1.495	-	1.495	120	-116	4	30	45	75	2.733	-136	2.597
53 Ruimtelijke ontwikkeling	2.399	-	2.399	-290	-	-290	265	-	265	290	-	290	2.664	-	2.664
54 Vastgoed	24.855	-23.670	1.185	14	-	14	278	1.378	1.655	5.289	-1.948	3.341	30.436	-24.240	6.196
Totaal 5 Wonen, wijken, en stedelijke ontwikkeling	28.342	-23.735	4.607	1.219	-	1.219	663	1.262	1.924	5.609	-1.903	3.706	35.833	-24.376	11.457
61 Economie	1.749	-	1.749	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.749	-	1.749
62 Cultuur en erfgoed	25.886	-301	25.585	45	-	45	-193	-	-193	335	-52	283	26.073	-353	25.720
63 Toerisme, recreatie, evenementen en promotie	1.327	-130	1.197	-	-	-	54	-	54	-	-	-	1.381	-130	1.251
Totaal 6 Economie, cultuur, toerisme en recreatie	28.961	-431	28.530	45	-	45	-139	-	-139	335	-52	283	29.202	-483	28.719
71 Werk en re-integratie	28.015	-26.558	1.457	1.764	-1.764	-	96	-96	-	-1.508	2.490	983	28.367	-25.928	2.439
72 Inkomen	50.676	-42.217	8.459	-	-	-	-	-	-	4.321	-4.321	-	54.997	-46.538	8.459
73 Minimabeleid	9.384	-1.341	8.043	-270	-	-270	-	-	-	360	-379	-19	9.474	-1.720	7.754
Totaal 7 Werk en inkomen	88.075	-70.116	17.959	1.494	-1.764	-270	96	-96	-	3.174	-2.209	964	92.839	-74.185	18.654
81 Autoverkeer en verkeersveiligheid	5.012	-8	5.004	-300	-	-300	-	-	-	73	-	73	4.785	-8	4.777
82 Openbaar vervoer en langzaam verkeer	473	-	473	-	-	-	-	-101	-101	-20	101	82	453	-	453
83 Parkeren	10.014	-14.318	-4.304	-	50	50	239	60	299	183	-65	118	10.436	-14.273	-3.837
Totaal 8 Bereikbaarheid en mobiliteit	15.498	-14.325	1.173	-300	50	-250	239	-41	198	237	36	273	15.674	-14.280	1.394
91 Milieu, leefbaarheid en duurzaamheid	10.209	-1.590	8.619	-425	-	-425	1.134	-67	1.067	1.677	-524	1.153	12.595	-2.181	10.414
92 Openbare ruimte bovengronds	34.547	-240	34.307	-322	-	-322	101	-	101	2.123	-890	1.233	36.449	-1.130	35.319
93 Openbare ruimte ondergronds	10.330	-11.923	-1.593	-220	220	-	-	-	-	-	29	29	10.110	-11.674	-1.564
94 Waterwegen	11.557	-723	10.834	-	-	-	220	-	220	-210	-	-210	11.567	-723	10.844
95 Afvalinzameling	18.596	-20.088	-1.492	-	-	-	159	-	159	137	-101	36	18.892	-20.189	-1.297
Totaal 9 Kwaliteit fysieke leefomgeving	85.238	-34.563	50.675	-967	220	-747	1.614	-67	1.547	3.727	-1.486	2.241	89.612	-35.896	53.716
10.1 Algemene dekkingsmiddelen	-3.810	-192.541	-196.351	7.095	-	7.095	-1.924	87	-1.837	-3.887	-830	-4.717	-2.526	-193.284	#####
10.2 Lokale heffingen & belastingen	3.707	-40.650	-36.943	-	-377	-377	-	-	-	531	-768	-237	4.238	-41.795	-37.557
Totaal 10 Financiën en algemene dekkingsmiddelen	-102	-233.191	-233.294	7.095	-377	6.718	-1.924	87	-1.837	-3.355	-1.598	-4.953	1.714	-235.079	#####
Totaal mutaties exploitaties	390.569	-395.054	-4.485	8.517	-2.315	6.202	3.769	444	4.213	15.870	-7.277	8.593	#####	-404.202	14.523
11 Gemeentelijk bestuur en samenwerking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-12	-12	-	-12	-12
13 Dienstverlening	50	-	50	-	-	-	30	-	30	-	-	-	80	-	80
Totaal 1 Bestuur en burger	50	-	50	-	-	-	30	-	30	-	-12	-12	80	-12	68
32 Zorg en dienstverlening voor mensen met een beperking	160	-763	-603	-	-	-	-	-785	-785	-	-995	-995	160	-2.543	-2.383
33 Maatschappelijke opvang en zorg voor kwetsbare groepen	-	-	-	-	-	-	-	-56	-56	-	-	-	-	-56	-56
Totaal 3 Welzijn, Gezondheid en Zorg	160	-763	-603	-	-	-	-	-841	-841	-	-995	-995	160	-2.599	-2.439
41 Jeugd	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100
42 Onderwijs	65	-544	-479	-65	544	479	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43 Sport	25	-	25	-	-	-	-	-	-	268	-50	218	293	-50	243
Totaal 4 Jeugd, Onderwijs en Sport	190	-544	-354	-65	544	479	-	-	-	268	-50	218	393	-50	343
52 Wonen	-	-	-	-	-1.729	-1.729	-	-	-	-2.703	-9.965	-12.668	-2.703	-11.694	-14.397
54 Vastgoed	1.606	-2.087	-481	-318	1.086	768	62	-330	-268	94	-633	-539	1.444	-1.964	-520
Totaal 5 Wonen, wijken, en stedelijke ontwikkeling	1.606	-2.087	-481	-318	-643	-961	62	-330	-268	-2.609	-10.598	-13.207	-1.259	-13.658	-14.917
62 Cultuur en erfgoed	-	-	-	-	-80	-80	-	-113	-113	-	-815	-815	-	-1.008	-1.008
Totaal 6 Economie, cultuur, toerisme en recreatie	-	-	-	-	-80	-80	-	-113	-113	-	-815	-815	-	-1.008	-1.008
71 Werk en re-integratie	-	-25	-25	-	-	-	-	-	-	-	-1.256	-1.256	-	-1.281	-1.281
73 Minimabeleid	-	-50	-50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-50	-50
Totaal 7 Werk en inkomen	-	-75	-75	-	-	-	-	-	-	-	-1.256	-1.256	-	-1.331	-1.331
81 Autoverkeer en verkeersveiligheid	415	-	415	-	-	-	-	-	-	-	-	-	415	-	415
Totaal 8 Bereikbaarheid en mobiliteit	415	-	415	-	-	-	-	-	-	-	-	-	415	-	415
91 Milieu, leefbaarheid en duurzaamheid	-	-911	-911	-	-	-	-	-1.226	-1.226	2.290	-519	1.771	2.290	-2.656	-366
92 Openbare ruimte bovengronds	3.220	-529	2.691	-2.720	-	-2.720	-	-	-	10.240	-1.494	8.746	10.740	-2.023	8.717
93 Openbare ruimte ondergronds	294	-	294	-	-	-	-	-	-	-	-	-	294	-	294
94 Waterwegen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95 Afvalinzameling	50	-50	-	-	-	-	-	-	-	-50	50	-	-	-	-
Totaal 9 Kwaliteit fysieke leefomgeving	3.564	-1.490	2.074	-2.720	-	-2.720	-	-1.226	-1.226	12.480	-1.963	10.517	13.324	-4.679	8.645
10.1 Algemene dekkingsmiddelen	3.483	-3.696	-213	3.732	-6.652	-2.920	-	-1.271	-1.271	-	-458	-458	7.215	-12.077	-4.862
10.2 Lokale heffingen & belastingen	4.872	-1.200	3.672	-	-	-	-	-	-	-111	-	-111	4.761	-1.200	3.561
Totaal 10 Financiën en algemene dekkingsmiddelen	8.355	-4.896	3.459	3.732	-6.652	-2.920	-	-1.271	-1.271	-111	-458	-569	11.976	-13.277	-1.301
Totaal mutaties reserves	14.340	-9.855	4.485	629	-6.831	-6.202	92	-3.781	-3.689	10.028	-16.146	-6.119	25.089	-36.613	-11.524
Eindtotaal inclusief mutaties reserves	404.909	-404.909	-	9.146	-9.146	-	3.861	-3.337	524	25.898	-23.423	2.475	#####	-440.815	2.998